

**แบบรายงานผลการวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตร
ของอำเภอ
ตามแนวทาง การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร
ระดับอำเภอ/ตำบล ปี 2568
(ฉบับทบทวนปี 2568)
อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล**

**หลักฐานประกอบการพิจารณาประกอบการประเมินผล
การปฏิบัติราชการ
ของเกษตรจังหวัด ตัวชี้วัด ระดับความสำเร็จของการจัดทำ
แผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ ปี 2566 - 2570**

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ

๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ	๑
๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร	๑
๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร	๑๑
๑.๓ สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI	๑๕
๑.๔ สินค้าเกษตรที่สำคัญ	๑๕
๑.๔.๑ ชนิดสินค้าปาล์มน้ำมัน	๑๕
๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม	๑๕
๒) ปริมาณการผลิต	๑๙
๓) สถานการณ์การใช้เทคโนโลยีการผลิต	๑๙
๔) ปฏิทินการเพาะปลูก	๒๐
๕) ต้นทุนการผลิต	๒๑
๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด	๒๑
๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่	๒๒
๑.๔.๒ ชนิดสินค้ายางพารา	๒๓
๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม	๒๓
๒) ปริมาณการผลิต	๒๖
๓) สถานการณ์การใช้เทคโนโลยีการผลิต	๒๗
๔) ปฏิทินการเพาะปลูก	๒๗
๕) ต้นทุนการผลิต	๒๘
๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด	๒๘
๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่	๒๙
๒ ประเด็นปัญหา สภาพปัญหาแนวทางการแก้ปัญหา	๓๐
๓ การจัดทำ TOWS Matrix	๓๓
บทที่ ๓ ทิศทาง/แนวทางการพัฒนา	๕๔

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ ๑ แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล	๑
ตารางที่ ๒ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล	๒
ตารางที่ ๓ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล	๓
ตารางที่ ๔ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล	๔
ตารางที่ ๕ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรอำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล	๕
ตารางที่ ๖ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล	๕
ตารางที่ ๗ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรกรอำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล	๖
ตารางที่ ๘ แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้านอำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล	๖
ตารางที่ ๙ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล	๗
ตารางที่ ๑๐ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ปาล์มน้ำมัน จังหวัดสตูล	๙
ตารางที่ ๑๑ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ทุเรียน จังหวัดสตูล	๑๐
ตารางที่ ๑๒ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ปาล์มน้ำมัน จังหวัดสตูล	๑๐
ตารางที่ ๑๓ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ปาล์มน้ำมัน จังหวัดสตูล	๑๑
ตารางที่ ๑๔ แสดงทรัพยากรดินอำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล	๑๑
ตารางที่ ๑๕ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล	๑๕
ตารางที่ ๑๖ แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน อำเภอควนกาหลง จังหวัด	๑๗
ตารางที่ ๑๗ แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล	๑๘
ตารางที่ ๑๘ แสดงปริมาณการปลูกปาล์มน้ำมัน อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล	๑๙
ตารางที่ ๑๙ แสดงต้นทุนการผลิตปาล์มน้ำมัน ปี ๒๕๖๘ อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล	๒๑
ตารางที่ ๒๐ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตปาล์มน้ำมัน อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล	๒๒
ตารางที่ ๒๑ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกยางพารา อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล	๒๓
ตารางที่ ๒๒ แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล	๒๔
ตารางที่ ๒๓ แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล	๒๕
ตารางที่ ๒๔ แสดงปริมาณการปลูกยางพารา อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล	๒๗
ตารางที่ ๒๕ แสดงต้นทุนการผลิตยางพารา ปี ๒๕๖๔ อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล	๒๘
ตารางที่ ๒๖ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตยางพารา อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล	๒๙
ตารางที่ ๒๗ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๓๐
ตารางที่ ๒๘ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix	๓๒

ภาพที่ ๑ แสดงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล	๑
ภาพที่ ๒ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล	๒
ภาพที่ ๓ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล	๓
ภาพที่ ๔ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล	๔
ภาพที่ ๕ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล	๑๒
ภาพที่ ๖ แสดงพื้นที่แสดงทรัพยากรดินอำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล	๑๒
ภาพที่ ๗ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินอำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล	๑๓
ภาพที่ ๘ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินอำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล	๑๓
ภาพที่ ๙ แสดงแหล่งน้ำผิวดินอำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล	๑๔
ภาพที่ ๑๐ แสดงแหล่งน้ำผิวดินอำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล	๑๔
ภาพที่ ๑๑ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน อำเภอควนกาหลง	๑๖
ภาพที่ ๑๒ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปาล์มน้ำมัน อำเภอควนกาหลง	๑๖
ภาพที่ ๑๓ แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอควนกาหลง	๑๗
ภาพที่ ๑๔ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอควนกาหลง	๑๘
ภาพที่ ๑๕ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอควนกาหลง	๑๘
ภาพที่ ๑๖ แสดงปริมาณการปลูกปาล์มน้ำมัน อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล	๑๙
ภาพที่ ๑๗ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกอ้อยโรงงานในอำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล	๒๐
ภาพที่ ๑๘ แสดงวิธีการตลาดปาล์มน้ำมัน อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล	๒๑
ภาพที่ ๑๙ แสดงแหล่งรับซื้อปาล์มน้ำมัน อำเภอควนกาหลง	๒๒
ภาพที่ ๒๐ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกยางพารา อำเภอควนกาหลง	๒๓
ภาพที่ ๒๑ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับยางพารา อำเภอควนกาหลง	๒๔
ภาพที่ ๒๒ แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอควนกาหลง	๒๕
ภาพที่ ๒๓ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอควนกาหลง	๒๖
ภาพที่ ๒๔ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกยางพารา ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอควนกาหลง	๒๖
ภาพที่ ๒๕ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกยางพารา ในอำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล	๒๗
ภาพที่ ๒๖ แสดงวิธีการตลาดยางพารา อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล	๒๘

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

อำเภอควนกาหลงตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของจังหวัดสตูล มีพื้นที่ทั้งหมด จำนวน ๒๓๓,๘๖๘.๗๕ ไร่ หรือ ๓๗๔.๑๙ ตารางกิโลเมตร

๑.๒ อาณาเขต

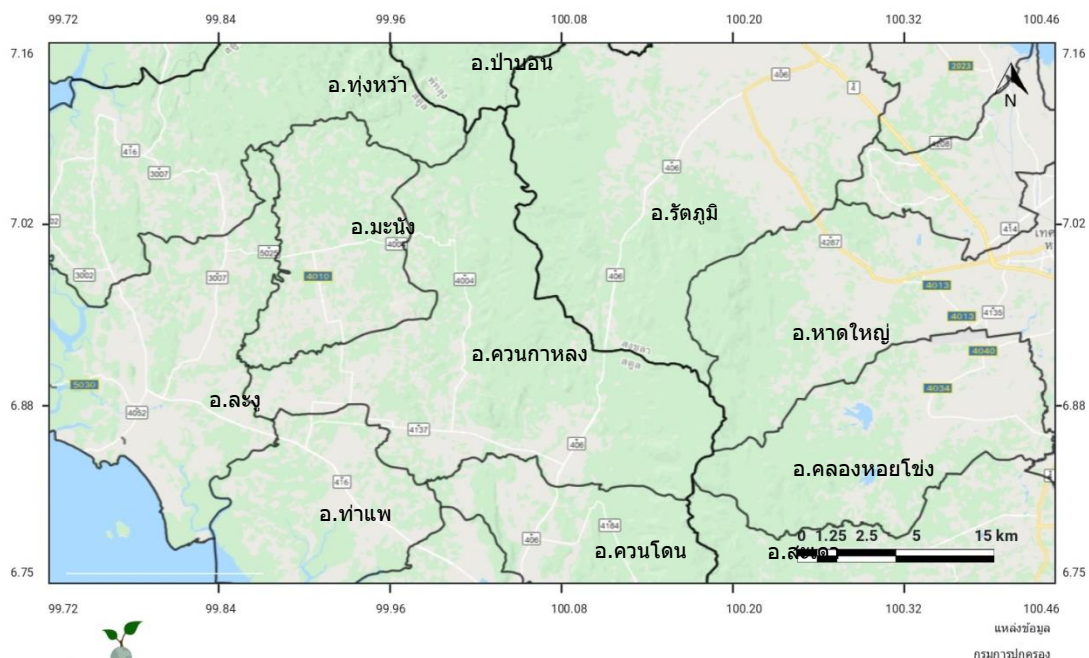
อำเภอควนกาหลง มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอทุ่งหว้า และอำเภอป่าบอน (จังหวัดพัทลุง)

ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอควนโดน และอำเภอท่าแพ

ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอรัตภูมิ อำเภอบทใหญ่ อำเภอคลองหอยโข่ง และอำเภอสะเดา (จังหวัดสงขลา)

ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอละงู และอำเภอมะนัง

ภาพที่ ๑ แสดงที่ตั้งและอาณาเขตของอำเภอควนกาหลง
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>)

๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง

การบริหารราชการ แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่

- การบริหารราชการส่วนภูมิภาค แบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๑ อำเภอควนกาหลง
- การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น แบ่งเขตการปกครองออกเป็น องค์การบริหาร

ส่วนตำบล จำนวน ๓ แห่ง

ตารางที่ ๑ แสดงการแบ่งเขตการปกครอง จำแนกรายตำบล อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล

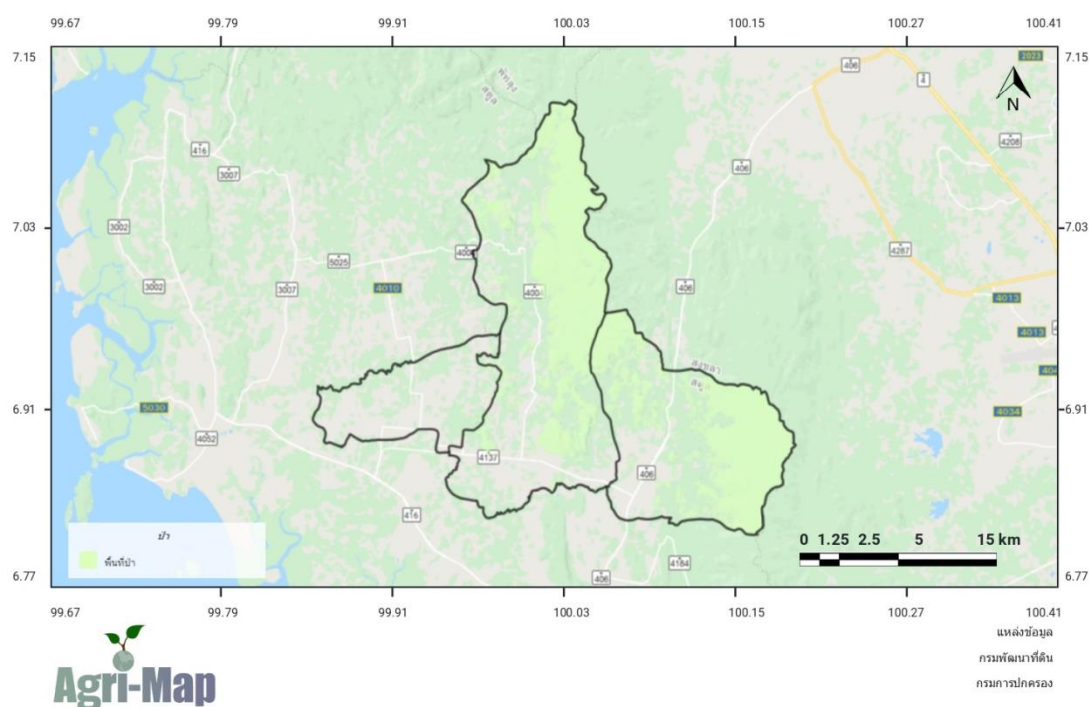
ตำบล	พื้นที่ ตร.กม.	อบต.	ทม./ตำบล	จำนวนหมู่บ้าน	จำนวนบ้าน
ทุ่งนุ้ย	๑๔๔.๗๖	๑ แห่ง	-	๑๒	๓,๖๖๑
ควนกาหลง	๑๗๒.๘๓	๑ แห่ง	-	๑๑	๕,๕๕๙
อุไคเจริญ	๕๖.๖๐	๑ แห่ง	-	๙	๒,๙๑๒
รวม	๓๗๔.๑๙	๓		๓๒	๑๒,๑๓๒

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอควนกาหลง, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๒. ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)

๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นเนินเขาลาดเอียงจากทิศเหนือไปทางทิศใต้พื้นที่ทางทิศเหนือ และทิศตะวันออกส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ ๖๐ เป็นป่าเขา มีพื้นที่ราบเป็นแนวยาวอยู่ทางทิศตะวันตก และทิศใต้ของอำเภอ และประมาณร้อยละ ๔๐ เป็นพื้นที่เกษตรกรรมและที่อยู่อาศัย ป่าไม้ที่สำคัญ ได้แก่ ป่าเขาค้อม เขาแดง เขาใหญ่ ป่าห้วยกาหมิง ป่าควนกาหลง ป่าเขาหมาไม่หยก ภูเขาส่วนใหญ่เป็นทิวเขาขนาดเล็กติดต่อกัน ประกอบด้วยภูเขา ที่เป็นดินและภูเขาหิน ภูเขาที่สำคัญ เช่น ภูเขาละใบดำ, ภูเขาวังบุหมาก, ภูเขาโต๊ะรัง, ภูเขาละมู, ภูเขาจำปา, ภูเขาโต๊ะซัง, ภูเขาเณร และภูเขาพลู มีลำคลองสายต่าง ๆ คือคลองลำโลน, คลองบูลิ๊ะ, คลองลำวัว, คลองทับลั่น, คลองกลางป่า, คลองบาราเกด, คลองน้ำหრა, คลองช้าง, คลองบ้านโตน และ คลองมาจิง

ภาพที่ ๒ แสดงพื้นที่ป่าไม้ อำเภอควนกาหลง
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>)

๒.๒ ลักษณะดิน กลุ่มชุดดิน อำเภอกวนกาหลง มีกลุ่มชุดดินเหมาะสมกับการปลูกพืชจำนวน ๑๒ กลุ่มชุดดิน โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. กลุ่มชุดดินที่ ๕ ชุดดิน : เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ พบในบริเวณที่ราบตะกอนน้ำพามีสภาพพื้นที่ เป็นที่ราบเรียบ มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นดินลึกที่มีการระบายน้ำเลวหรือค่อนข้างเลว มีเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียวเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวหรือดินเหนียว สีเทาแก่ ดินล่างเป็นดินเหนียวสีน้ำตาลอ่อน หรือสีเทา มีจุดประสีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดงตลอดชั้นดิน มักพบก้อนสารเคมีสะสมพวกเหล็กและแมงกานีส ปะปนอยู่ และในชั้นดินล่างลึกๆ อาจพบก้อนปูน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดเล็กน้อย แต่ถ้าดินมีก้อนปูนปะปน จะมีปฏิกริยาเป็นกลางหรือด่างปานกลาง

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินเหนียวลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำ ปฏิกริยาดินเป็นกลางหรือเป็นด่าง การระบายน้ำเลว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำถึงปานกลาง

ปัญหา : บางพื้นที่ขาดแคลนน้ำ มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหาย กับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ

ปลูกข้าว: ไถพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ไถกลบตอซัง ปล่อยไว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานโสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยทิ้งไว้ ๑-๒ สัปดาห์)ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๒๐-๐ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๐ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำ หรือทำนาครั้งที่ ๒ หรือใช้ปลูกพืชไร่ หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชผักหรือผลไม้: ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร ร่องแปลงปลูกอยู่สูงจากระดับน้ำที่เคยท่วม ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑๕-๒๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๒. กลุ่มชุดดินที่ ๖ ชุดดิน : เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ พบในบริเวณที่ราบตะกอนน้ำพามีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบเรียบหรือค่อนข้างราบเรียบ มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นดินลึกที่มีการระบายน้ำเลวหรือค่อนข้างเลว เนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวหรือดินเหนียว สีเทาแก่ ดินล่างเป็นดินเหนียวสีน้ำตาลอ่อน หรือสีเทามีจุดประสีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดงตลอดชั้นดิน บางแห่งมีศิลาแลงอ่อนหรือก้อนสารเคมีสะสมพวกเหล็กแมงกานีสปะปนอยู่ด้วยปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินเหนียวลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด การระบายน้ำเลวถึงค่อนข้างเลว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ บางพื้นที่ดินเป็นกรดจัดมาก ขาดแคลนน้ำ และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ ปลูกข้าว: ไถพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ไถกลบตอซัง ปล่อยไว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด(หวานโสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่อ อายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยทิ้งไว้ ๑-๒ สัปดาห์)ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๒๐-๐ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๐ วัน ในพื้นที่เป็นกรดจัดมากใช้วัสดุปูน ๒๐๐-๓๐๐ กิโลกรัม/ไร่ เพื่อเพิ่มความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารในดิน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำ หรือทำนาครั้งที่ ๒ หรือใช้ปลูกพืชไร่หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชผักหรือผลไม้: ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร ร่องแปลงปลูกอยู่สูงจากระดับน้ำที่เคยท่วม ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑๕-๒๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก ในพื้นที่ดินเป็นกรดจัดมาก ใช้วัสดุปูน ๒๐๐-๓๐๐ กิโลกรัม/ไร่ หรือ ๐.๕-๑.๐ กิโลกรัม/หลุม เพื่อเพิ่มความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารในดิน พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๓. กลุ่มชุดดินที่ ๑๗

ชุดดิน : เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำนํ้า หรือจากการสลายตัวผุพัง แล้วถูกเคลื่อนย้ายมาทับถมของวัสดุเนื้อหยาบ พบในบริเวณที่ราบเรียบหรือค่อนข้างราบเรียบ ส่วนใหญ่มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นดินลึกที่มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว เนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินทราย ดินล่างเป็นชั้นดินแน่นทึบ มีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายหรือดินเหนียว สีน้ำตาลอ่อนและสีเทา มีจุดประสีเหลืองหรือสีน้ำตาลแดง บางแห่งอาจมีศิลาแลงอ่อนปะปนอยู่ด้วย มีปฏิกิริยาเป็นกรดจัดมากถึงด่างปานกลาง

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินร่วนหยาบที่เกิดจากตะกอนลำนํ้า มีชั้นแน่นทึบภายในความลึก ๑๐๐ ซม. จากผิวดินปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นด่างเล็กน้อย การระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : เนื้อดินค่อนข้างเป็นทรายที่มีชั้นดานภายในความลึก ๑๐๐ ซม. จากผิวดิน ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนนํ้า และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ

ปลูกข้าว: ไถกลบตอซัง ปล่อยไว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานโสนอัฟริกัน หรือโสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยทิ้งไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๑๖-๘ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๕ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือทำนาครั้งที่ ๒ หรือใช้ปลูกพืชไร่ หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชผักหรือผลไม้: ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร หรือถึงชั้นดานแข็ง มีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๔. กลุ่มชุดดินที่ ๒๕

ชุดดิน : พบในเขตฝนตกชุก เช่น ภาคตะวันออก เกิดจากการสลายตัวผุพังของหินภูเขาไฟพวกหินบะซอลต์ พบในบริเวณพื้นที่ดอน มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงลูกคลื่นลอนชัน เป็นดินลึกมาก มีการระบายน้ำดี เนื้อดินเป็นพวกดินเหนียวที่ค่อนข้างร่วนซุยและมีโครงสร้างดี สีดินเป็นสีน้ำตาลปนแดง หรือสีแดง ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินเหนียวจัดสีแดงลึกมากที่เกิดจากหินภูเขาไฟ มีปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัด การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

ปัญหา : ดินมีความสามารถในการซบซึมน้ำเร็ว จึงมักจะขาดแคลนนํ้าได้ง่าย ถ้าหากฝนทิ้งช่วงและเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินในพื้นที่ที่มีความลาดชัน

แนวทางการจัดการ

ปลูกพืชผักหรือผลไม้: ขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑๕-๒๕ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชแซม สร้างคันดิน ทำชั้นบันได ทำแนวรั้ว หรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิตใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก: เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนให้มีการปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมลิ็ดถั่วพริ้ว ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมลิ็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปลอ่ยไ้ว ๑-๒ สัปดาห์)ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกพืชสลับเป็นแถบ หรือทำแนวรั้วหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๕. กลุ่มชุดดินที่ ๒๖

ชุดดิน : เกิดจากตะกอนลำน้ำ หรือเกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือเกิดจากการสลายตัวแล้วถูกเคลื่อนย้ายมาทับถมของวัตถุต้นกำเนิดดินที่มาจากหินต้นกำเนิดพวกหินบะซอลต์ หรือหินแอนดีไซต์ พบบริเวณพื้นที่ดินที่อยู่ใกล้กับเขาหินปูน หรือหินภูเขาไฟ มีสภาพพื้นที่ราบเรียบหรือค่อนข้างราบเรียบเป็นดินลึกที่มีการระบายน้ำดีปานกลางถึงดี เนื้อดินเป็นพวกดินเหนียวหรือดินเหนียวจัด หน้าดินแต่กระแหวเป็นร่องลึกในฤดูแล้ง และมีรอยอุ้มน้ำในดิน สีดินเป็นสีดำ สีเทาเข้ม หรือสีน้ำตาล อาจพบจุดประสีน้ำตาลหรือสีแดงปนน้ำตาลปริมาณเล็กน้อยในดินชั้นบน ส่วนชั้นดินล่างอาจพบชั้นปูนมาร์ล ปฏิกริยาของดินส่วนใหญ่จะเป็นกลางถึงเป็นด่างปานกลาง

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินเหนียวลึกมากสีดำที่มีรอยแต่กระแหวกว้างและลึก ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่าง การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงสูง

ปัญหา : เนื้อดินเหนียวจัด การไถพรวนต้องทำในช่วงที่ดินมีความชื้นพอเหมาะ มิฉะนั้นจะทำให้ดินแน่นทึบ ในช่วงฤดูแล้งดินมีการหดตัวทำให้ดินแต่กระแหวเป็นร่องลึก ส่วนในฤดูฝนจะมีน้ำแช่ขังง่าย ทำให้พืชชะงักการเจริญเติบโต

แนวทางการจัดการ

ปลูกพืชผักหรือผลไม้: ขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิตใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก: ปรับปรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ ปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานพืชปุ๋ยสด ถั่วพริ้ว ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ ถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบ ก่อนออกดอก) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๖. กลุ่มชุดดินที่ ๓๒

ชุดดิน : พบในเขตฝนตกชุก เช่น ภาคใต้ ภาคตะวันออก เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำนํ้าหรือจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือจากการสลายตัวผุพังแล้วถูกเคลื่อนย้ายมาทับถม ของวัสดุเนื้อหยาบที่มาจากพวกหินอัคนีหรือหินตะกอน พบบริเวณพื้นที่ตอนที่มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นเนินเขา เป็นดินสีกรมก มีการระบายน้ำดีถึงปานกลาง มีเนื้อดินเป็นพวกดินร่วนละเอียดที่มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ส่วนดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย สีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินร่วนละเอียดสีถึงสีกรมกที่เกิดจากตะกอนลำนํ้า หรือวัตถุต้นกำเนิดดินเนื้อหยาบ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดการระบายน้ำดีถึงปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : เนื้อดินค่อนข้างเป็นทรายและดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำในบริเวณที่มีความลาดชันสูง จะมีปัญหาเกี่ยวกับชะล้างพังทลายของหน้าดิน

แนวทางการจัดการ

ปลูกพืชผักหรือผลไม้: ขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชแซม สร้างคันดิน ทำขั้นบันได ทำแนวรั้ว หรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิต และภายหลังเก็บผลผลิตใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก: เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนให้มีการปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านเมล็ดถั่วพราง ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์)ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกพืชสลับเป็นแถบ หรือทำแนวรั้วหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๗. กลุ่มชุดดินที่ ๓๔

ชุดดิน : เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำนํ้าหรือการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือการสลายตัวผุพังแล้วถูกเคลื่อนย้ายมาทับถมของวัสดุเนื้อหยาบ พบบริเวณพื้นที่ตอนที่มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดจนถึงเนินเขา เป็นดินสีกรมก มีการระบายน้ำดีถึงปานกลาง มีเนื้อดินเป็นพวกดินร่วนละเอียดที่มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย หรือดินร่วน ส่วนดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายหรือดินร่วนเหนียว ดินมีสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง และอาจพบจุดประสีต่างๆในชั้นดินล่าง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติค่อนข้างต่ำถึงปานกลาง ดินชั้นบนส่วนใหญ่จะมีปฏิกริยาเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง ส่วนดินล่างจะมีปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นด่างปานกลาง

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินร่วนละเอียดสีถึงสีกรมกที่เกิดจากตะกอนลำนํ้าหรือวัตถุต้นกำเนิดดินเนื้อหยาบ ปฏิกริยาดินกลางหรือเป็นด่าง การระบายน้ำดีถึงปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำถึงปานกลาง

ปัญหา : การมีเนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย ซึ่งทำให้ดินอุ้มน้ำได้น้อย พืชอาจขาดแคลนน้ำได้ในช่วงฝนทิ้งเป็นระยะเวลานานๆ สำหรับบริเวณที่มีความลาดชันสูง อาจมีปัญหาเรื่องการชะล้างพังทลายเกิดขึ้น

แนวทางการจัดการ

ปลูกพืชผักหรือผลไม้: ขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชแซม สร้างคันดิน ทำขั้นบันได ทำแนวรั้ว หรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิต และภายหลังเก็บผลผลิตใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก: เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกพืชสลับเป็นแถบ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๘. กลุ่มชุดดินที่ ๔๕

ชุดดิน : เกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือจากการสลายตัวผุพังแล้วถูกเคลื่อนย้ายมาในระยะทางไม่ไกลนักของวัสดุเนื้อละเอียดที่มาจากทั้งหินตะกอน หรือหินอัคนี พบบริเวณพื้นที่ดอนที่มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดจนถึงเนินเขา เป็นดินต้น มีการระบายน้ำดี เนื้อดินเป็นพวกดินเหนียวหรือดินร่วนที่มีเศษหินปะปนมาก มักพบชั้น หินพื้นต้นกว่า ๕๐ ซม. สีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ดินมี ปฏิกริยาดิน เป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินต้นถึงชั้นหินพื้น ปฏิกริยาดินเป็นกรดถึงเป็นกลาง มีการระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : เป็นดินต้น มีเศษหินปะปนอยู่ในเนื้อดินเป็นปริมาณมาก ความอุดมสมบูรณ์ต่ำในบริเวณที่มีความลาดชันสูงจะมีปัญหาเกี่ยวกับการชะล้างพังทลายของหน้าดินอย่างรุนแรง บางพื้นที่มีเศษหินหรือหินพื้นผิวที่โล่งบริเวณหน้าดิน

แนวทางการจัดการ

ปลูกพืชผักหรือผลไม้: ขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยหน้าดินที่ไม่มีเศษหินหรือก้อนหินร่วมกับปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๕-๕๐ กิโลกรัม/หลุม ควรมีไม้ค้ำยันและเอาหน้าดินบริเวณใกล้เคียงมาผสมกับปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกพูนโคนอยู่เป็นประจำ มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชแซม ทำแนวรั้ว หรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก: เลือกพื้นที่ที่มีหน้าดินหนา จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียน ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓-๔ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๑๐-๑๒ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน หรือปลูกพืชสลับเป็นแถบ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๙. กลุ่มชุดดินที่ ๕๐

ชุดดิน : พบในเขตฝนตกชุก เช่น ภาคใต้ ภาคตะวันออก เกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือจากการสลายตัวผุพังแล้ว ถูกเคลื่อนย้ายมาทับถมในระยะทางไม่ไกลนัก ของวัสดุเนื้อหยาบที่มาจากพวกหินตะกอนหรือจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำนํ้า พบบริเวณพื้นที่ดอน มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดจนถึงเนินเขา เป็นดินลึกปานกลาง มีการระบายน้ำดี เนื้อดินช่วง ๕๐ ซม. ตอนบนเป็นดินร่วนปนทรายหรือดิน

ร่วนเหนียวปนทราย ในระดับความลึก ประมาณ ๕๐-๑๐๐ ซม. จะพบชั้นดินปนเศษหินหรือลูกรังปริมาณมาก สีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินร่วนลึกปานกลางถึงเศษหิน ก้อนหินหรือชั้นหินพื้น ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : เนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ อาจขาดแคลนน้ำในระยะที่ฝนทิ้งชวonnาน ในบริเวณที่มีความลาดชันสูงจะมีปัญหาเรื่องการชะล้างพังทลายของหน้าดิน

แนวทางการจัดการ

ปลูกพืชผักหรือผลไม้: ขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชแซม ขึ้นบันได คันดิน ทำแนวรั้วหญ้าแฝกหรือทำฐานเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก: เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปี ให้มีการปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมสึดถั่วพuraa ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมสึดถั่วพุม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกพืชสลับเป็นแถบ ทำแนวรั้วหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๑๐. กลุ่มชุดดินที่ ๕๑

ชุดดิน : พบในเขตฝนตกชุก เช่น ภาคใต้ภาคตะวันออก เกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่หรือจากการสลายตัวผุพังแล้วถูกเคลื่อนย้ายมาทับถมในระยะทางไม่ไกลนักของวัสดุเนื้อค่อนข้างหยาบหรือค่อนข้างละเอียด ที่มาจากพวกหินตะกอนหรือหินแปร พบบริเวณพื้นที่ตอนที่เป็นเนินเขาหรือบริเวณที่ลาดเชิงเขา เป็นดินต้นหรือต้น มาก มีการระบายน้ำดี เนื้อดินเป็นพวกดินร่วนปนเศษหิน เศษหินส่วนใหญ่เป็นพวกเศษหินทราย ควอร์ตไซต์ หรือหินดินดาน และพบชั้นหินพื้น ภายในความลึก ๕๐ ซม. สีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินต้นถึงชั้นพื้น ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัด การระบายน้ำดีถึงค่อนข้างดีมาก ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : เป็นดินต้นมีเศษหินปะปนอยู่ในเนื้อดินเป็นปริมาณมากและมีชั้นหินพื้นอยู่ต้น บางพื้นที่มีเศษหินและหินพื้นไต่กระจายอยู่บริเวณหน้าดินดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ในบริเวณที่มีความลาดชันสูง จะเกิดการชะล้างพังทลายของหน้าดินได้ง่าย

แนวทางการจัดการ

ปลูกพืชผักหรือผลไม้: ขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. และปรับปรุงหลุมปลูกด้วยหน้าดินที่ไม่มีเศษหินหรือก้อนหินร่วมกับปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๕๐ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน ทำแนวรั้วหญ้าแฝกหรือทำฐานเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก: เลือกพื้นที่ที่มีหน้าดินหนาและมีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปี ให้มีการปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก

๓-๔ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพว้า ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกพืชสลับเป็นแถบ ทำแนวรั้วหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๑๑. กลุ่มชุดดินที่ ๕๓

ชุดดิน : พบในเขตฝนตกชุก เช่น ภาคใต้ ภาคตะวันออก เกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือจากการสลายตัวผุพังแล้วถูกเคลื่อนย้ายมาทับถมในระยะทางไม่ไกลนัก ของวัสดุเนื้อละเอียดที่มาจากพวก หินตะกอน หรือหินแปร พบบริเวณพื้นที่ตอนที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงเป็นเนินเขา เป็นดินลึกปานกลาง มีการระบายน้ำดี เนื้อดินบนเป็นดินร่วนหรือดินร่วนปนดินเหนียวที่อยู่บนดินเหนียว ส่วนดินล่างในระดับความลึกระหว่าง ๕๐-๑๐๐ ซม. เป็นดินเหนียวปนลูกรังหรือดินปนเศษหินผุ สีดินเป็นสีน้ำตาลอ่อน สีเหลืองหรือสีแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินเหนียวลึกปานกลางถึงชั้นหินพื้นลูกรังหรือเศษหิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัด การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ดินลึกปานกลางถึงชั้นลูกรัง ก้อนกรวด เศษหินหรือชั้นหินพื้นในช่วงความลึก ๕๐-๑๐๐ ซม. ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ในบริเวณพื้นที่ที่มีความลาดชันสูง จะเกิดการชะล้างพังทลายของหน้าดินได้ง่าย

แนวทางการจัดการ

ปลูกพืชผักหรือผลไม้: ขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ การสร้างคันดิน การทำขั้นบันได ทำฐานปลูกเฉพาะต้น ปลูกพืชคลุมดิน วัสดุคลุมดิน หรือทำแนวรั้วหญ้าแฝก ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก: เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปี ให้มีการปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพว้า ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกพืชสลับเป็นแถบ ทำแนวรั้วหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๑๒. กลุ่มชุดดินที่ ๕๔

ชุดดิน : พบบริเวณที่ราบลุ่มหรือบริเวณพื้นล่างของเนิน หรือหุบเขา ที่มีสภาพพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ เป็นหน่วยผสมของดินหลายชนิดที่เกิดจากตะกอนลำน้ำพัดพามาทับถมกัน ดินที่พบส่วนใหญ่มีการระบายน้ำค่อนข้างเลวถึงเลว มีลักษณะและคุณสมบัติต่างๆ ไม่แน่นอน เช่น เนื้อดิน สีดิน ความลึกของดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง ส่วนมากมีก้อนกรวดและเศษหินปะปนอยู่ในเนื้อดินด้วย

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินร่วนหยาบหรือดินร่วนละเอียดที่เกิดจากดินตะกอนน้ำพาเชิงซ้อน ชั้นดินมีลักษณะเป็นชั้นสลับ เนื้อดินไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับตะกอนที่มาทับถม ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง การระบายน้ำเลวถึงค่อนข้างเลว

แนวทางการจัดการ

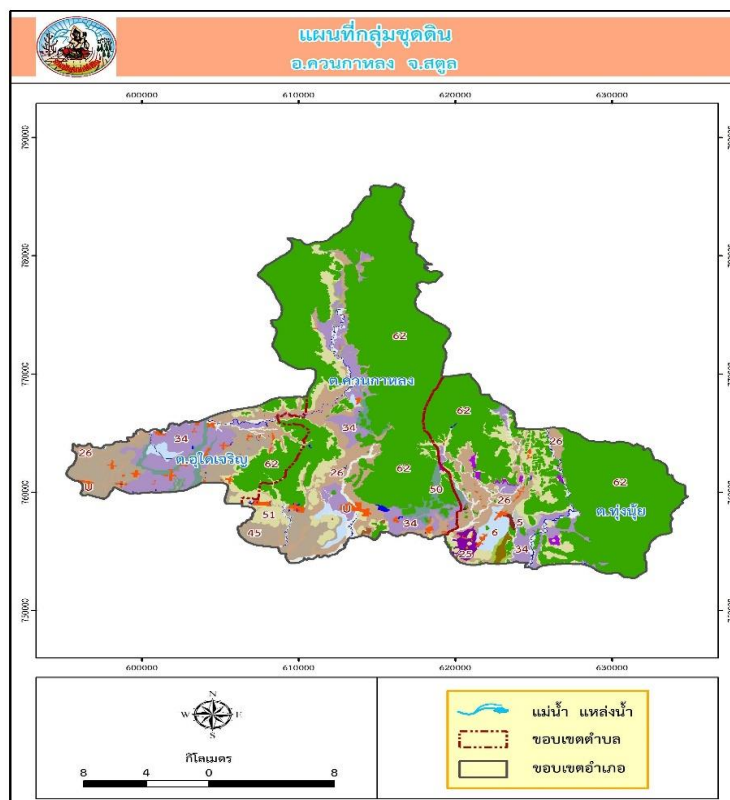
ปลูกข้าว: ไถกลบตอซัง ปลอยทิ้งไว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (โสนอัฟริกัน หรือ โสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปลอยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๑๖-๘ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๕ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ทำนาครั้งที่ ๒ หรือปลูกพืชไร่ พืชผักหรือพืชตระกูลถั่วหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชผักหรือผลไม้: ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร และมีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโตก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูกพัฒนาแหล่งน้ำ และจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ตารางที่ ๓ แสดงพื้นที่กลุ่มชุดดินอำเภอควนกาหลง

กลุ่มชุดดิน	พื้นที่ตำบล (ไร่)			ผลรวมทั้งหมด
	ตำบลควนกาหลง	ตำบลทุ่งนุ้ย	ตำบลอุโตเจริญ	
๕	-	๖๙๖.๘๑	-	๖๙๖.๘๑
๖	๑,๕๔๔.๕๐	๒,๖๖๔.๕๒	๕,๒๒๙.๙๖	๙,๔๓๘.๙๘
๑๗	-	๗๗๑.๗๖	-	๗๗๑.๗๖
๒๕	-	๑,๕๕๘.๕๙	-	๑,๕๕๘.๕๙
๒๖	๑๗,๐๑๑.๕๕	๙,๗๙๒.๑๔	๒๙,๖๑๖.๘๕	๕๖,๔๒๐.๕๔
๓๒	๘,๐๒๓.๕๐	๓,๒๒๘.๖๘	๗,๗๐๘.๑๓	๑๘,๙๖๐.๓๑
๓๔	๑๒,๙๔๓.๒๙	๕,๖๒๕.๖๓	๒๗,๘๘๗.๗๔	๔๖,๔๕๖.๖๖
๔๕	๗,๑๘๔.๒๒	๑๓๗.๒๘	๒๐,๒๘๔.๔๙	๒๗,๖๐๕.๙๙
๕๐	๓,๐๑๖.๑๘	๔๔๔.๖๒	๔,๘๔๗.๑๓	๘,๓๐๗.๙๓
๕๑	๑๒,๙๔๕.๖๔	๑๐,๓๗๘.๕๐	๒๐,๑๓๓.๐๒	๔๓,๔๕๗.๑๖
๕๓	๖๓.๕๘	๙๓๐.๓๐	-	๙๙๓.๘๘
๕๙	๔๓๑.๙๕	๕๘๑.๙๔	-	๑๐๑๓.๘๙
ผลรวมทั้งหมด	๖๓,๑๖๔.๔๑	๓๖,๘๑๐.๗๗	๑๑๕,๗๐๗.๓๒	๑๑๕,๖๘๒.๕๐

(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน)

ภาพที่ ๔ แสดงกลุ่มที่ดินของอำเภอควนกาหลง
(ที่มา : <http://gisinfo.ddd.go.th/>)

๓ สภาพภูมิอากาศ

๓.๑ ลักษณะภูมิอากาศ

เป็นแบบร้อนชื้น มีฝนตกเกือบตลอดทั้งปี เนื่องจากได้รับอิทธิพลจากมรสุมทั้งฝั่งตะวันออกด้าน
อ่าวไทย และฝั่งตะวันตกจากทะเลอันดามัน

๓.๒ ฤดูกาล

แบ่งออกเป็น ๒ ฤดู คือ

- ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ถึง เดือนธันวาคม เป็นช่วงที่มีฝนตกชุกได้รับอิทธิพล
จากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ (พ.ค. - ก.ย.) และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ (ต.ค. - ธ.ค.)

- ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนมกราคม ถึง เดือนเมษายน มีฝนตกบ้างเล็กน้อยจากอิทธิพลปลาย
มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ

๓.๓ ปริมาณน้ำฝน

ปริมาณฝนรวมตลอดปีของจังหวัดสตูลวัดได้ ๒,๒๘๙.๙ มิลลิเมตร มีจำนวนวันฝนตกประมาณ
๑๗๖ วัน เดือนที่มีฝนตกมากที่สุดคือเดือนกันยายนและตุลาคมมีปริมาณฝนเฉลี่ย ๓๒๘.๔ และ ๓๓๙.๐
มิลลิเมตร ตามลำดับ โดยมีฝนตกประมาณ ๒๑-๒๓ วัน ปริมาณ ฝนสูงสุดใน ๒๔ ชั่วโมงที่เคยตรวจได้คือ
๑๙๒.๖ มิลลิเมตร เมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๐

๓.๔ อุณหภูมิ

จังหวัดสตูลอยู่ใกล้ทะเล ฤดูร้อนอากาศจึงไม่ร้อนมาก สวนฤดูหนาวไม่ถึงกับหนาวจัด อุณหภูมิ
เฉลี่ยตลอดปีประมาณ ๒๗.๖ องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๓๒.๖ องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย
ทั้งปี ๒๓.๗ องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดที่เคยตรวจวัดได้คือ ๓๙.๖ องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน

๒๕๕๙ เดือนที่มีอากาศเย็นที่สุดคือเดือนกุมภาพันธ์ และอุณหภูมิต่ำที่สุดวัดได้ ๑๗.๐ องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ ๑๒, ๒๕ และ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๐

๔ เส้นทางคมนาคม

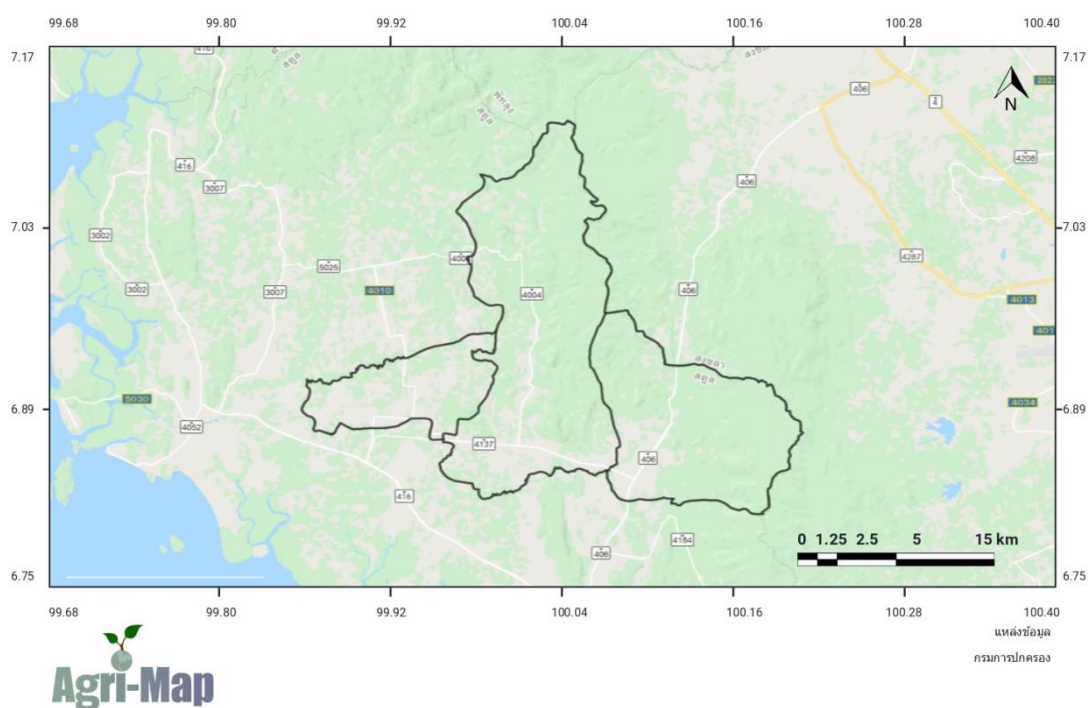
๔.๑ ถนนหลวงสายหลัก/สายรอง

- ทางหลวงหมายเลข ๔๑๓๗ ถนนประชาสงเคราะห์ (บ้านทุ่งนุ้ย -บ้านสวนเทศ อำเภอกำแพง)

- ทางหลวงชนบท สาย สด. ๔๐๐๔ แยกทางหลวงหมายเลข ๔๑๓๗ - น้ำตกดาวกระจาย อำเภอกวนกาหลง, มะนัง จังหวัดสตูล

๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัด

ทางหลวงหมายเลข ๔๐๖ ถนนยนตรการกำธร (สายสตูล - หาดใหญ่)

ภาพที่ ๘ แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคม อำเภอกวนกาหลง

(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>)

๕ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง

๑) คลองลำโลน เป็นลำคลองใหญ่ กั้นเขตแดนระหว่าง ต.นิคมพัฒนา อำเภอมะนัง กับ ต.อุไจเจริญ ไหลมาจากเทือกเขาในตำบลควนกาหลง ผ่านหมู่ ๗, ๖, ๕ มีคลองย่อย และสาขาเล็กๆ ที่เป็นสาขาแยกออกมาหลายสาย ปริมาณน้ำในคลองลำโลนใช้เพื่อการเกษตรได้ตลอดปี ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๙๐๐ ไร่

๒) คลองน้ำตกธาราสวรรค์ ไหลผ่าน หมู่ที่ ๕, ๖ ตำบลควนกาหลง

๓) คลองน้ำตกดาวกระจาย ไหลผ่าน หมู่ที่ ๘, ๑๑ ตำบลควนกาหลง

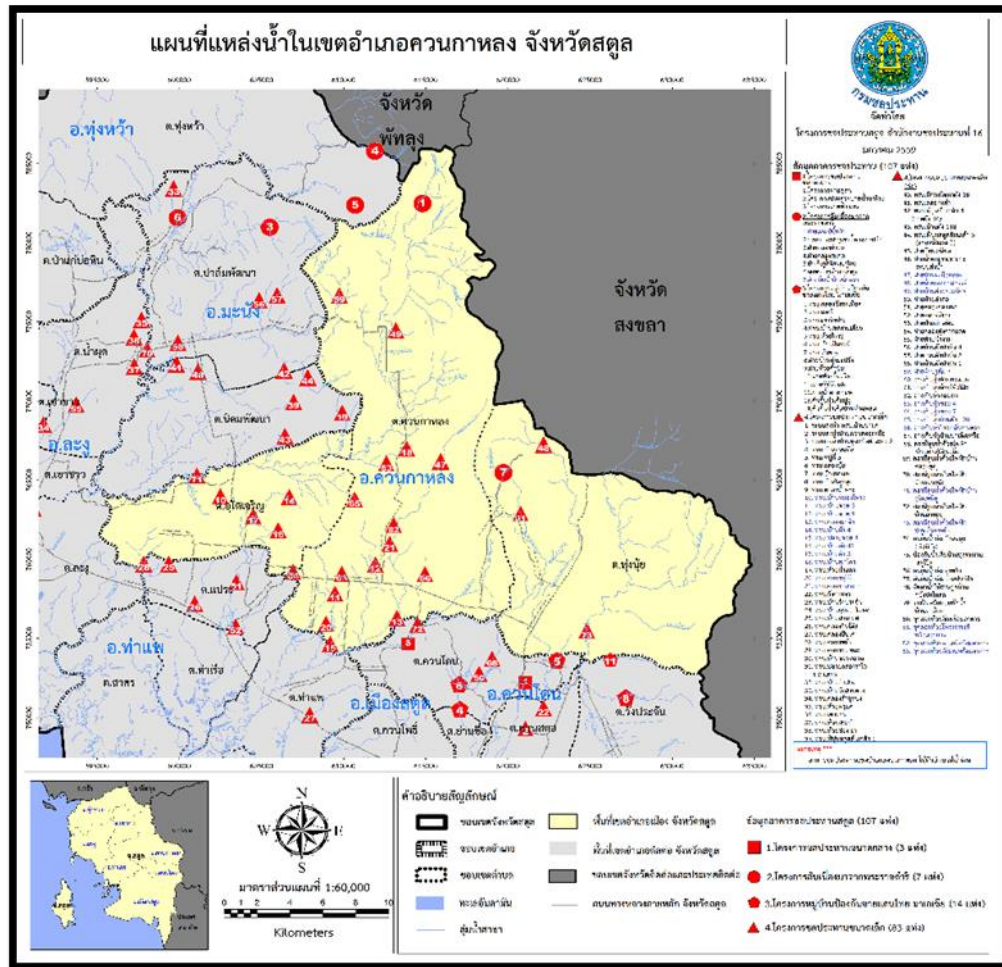
๔) คลองห้วยน้ำแดง ไหลผ่าน หมู่ที่ ๕, ๙ ตำบลควนกาหลง

๕) คลองหลังเกษตร ไหลผ่าน หมู่ที่ ๑, ๒, ๓ ตำบลควนกาหลง

- ๖) คลองปู่โละ ไหลผ่าน หมู่ที่ ๔, ๗ ตำบลควนกาหลง
- ๗) คลองน้ำหრა ไหลผ่าน หมู่ที่ ๖, ๙ ตำบลทุ่งนุ้ย
- ๘) คลองการะเกด ไหลผ่าน หมู่ที่ ๑, ๒, ๘ ตำบลทุ่งนุ้ย
- ๙) คลองบ้านโตน ไหลผ่าน หมู่ที่ ๓, ๔, ๕ ตำบลทุ่งนุ้ย
- ๑๐) ลำห้วยเต่า ไหลผ่าน หมู่ที่ ๓, ๗ ฤดูฝน
- ๑๑) ลำห้วย หมู่ที่ ๗ ไหลผ่านหมู่ที่ ๑, ๗

๕.๒ อ่างเก็บน้ำ เชื้อน ฝ่ายทดน้ำ

- ๑) สระเก็บน้ำฝั ง ๓ เป็นสระเก็บน้ำขนาดใหญ่ เก็บน้ำที่ไหลมาจากคลองย่อยของคลองลำโลน
- ๒) สระเก็บน้ำฝั ง ๑๒๐ (บ้านกลุ่ม ๓๐) เป็นสระเก็บน้ำขนาดใหญ่ เก็บน้ำที่ไหลมาจากภูเขาในพื้นที่ตำบลควนกาหลง และพื้นที่หมู่ที่ ๗
- ๓) สระเก็บน้ำฝั ง ๑๒๑ พื้นที่ ๕ ไร่ เก็บน้ำจากภูเขาในท้องที่หมู่ที่ ๔ (ฝั ง ๑๒๑)
- ๔) สระเก็บน้ำไร้สาธิต พื้นที่ ๑๕ ไร่ เป็นสระเก็บน้ำที่อยู่ตอนกลางของตำบล บริการน้ำแก่พื้นที่ใกล้เคียง ประมาณ ๑๐๐ ไร่
- ๕) สระเก็บน้ำบ้านฝั ง ๓๖ พื้นที่ ๘ ไร่ เก็บน้ำจากสายน้ำเล็ก ๆ ที่ไหลผ่านภายในท้องที่หมู่ ๓
- ๖) สระเก็บน้ำบ้านฝั ง ๓๔ เก็บน้ำฝนในฤดูฝน ไว้ใช้ในฤดูแล้ง ในพื้นที่ฝั ง ๓๔ หมู่ ๒ ต.อุไ้เจริญ ในปริมาณพื้นที่ ๒๐๐ ไร่
- ๗) สระเก็บน้ำบ้านฝั ง ๑ เก็บน้ำฝนในฤดูฝน ใช้เพื่อการเกษตร – อุปโภค ในท้องที่หมู่ ๑
- ๘) สระเก็บน้ำบ้านฝั ง ๒ เก็บน้ำฝนในฤดูฝน ใช้ในการเกษตรในท้องที่หมู่ ๑
- ๙) สระเก็บน้ำบ้านฝั ง ๕ ใช้เพื่อการเกษตร ในพื้นที่ ฝั ง ๕ หมู่ ๔
- ๑๐) สระเก็บน้ำบ้านฝั ง ๔ ใช้เพื่อการเกษตร – อุปโภคในพื้นที่บ้านฝั ง ๔ หมู่ ๙ บางส่วน
- ๑๑) สระเก็บน้ำเพื่อการเกษตร หมู่ที่ ๙ ขนาดพื้นที่ ๕ ไร่
- ๑๒) สระเก็บน้ำ หมู่ที่ ๔ ตำบลควนกาหลง ขนาดพื้นที่ ๗ ไร่
- ๑๓) เชื้อนกันน้ำคลองเกษตร หมู่ที่ ๓ ตำบลควนกาหลง
- ๑๔) ฝ่ายการะเกด พื้นที่รับประโยชน์ หมู่ที่ ๑, ๒ ตำบลทุ่งนุ้ย
- ๑๕) อ่างเก็บน้ำน้ำหრა พื้นที่รับประโยชน์ หมู่ที่ ๖, ๙ ตำบลทุ่งนุ้ย
- ๑๖) ฝ่ายห้วยเต่า พื้นที่รับประโยชน์ หมู่ที่ ๒, ๔, ๕ ตำบลทุ่งนุ้ย

ภาพที่ ๙ แผนที่แสดงแหล่งน้ำ อำเภอควนกาหลง
(ที่มา: โครงการชลประทานสตูล, ๒๕๕๙)

๖ สภาพทางเศรษฐกิจและสังคม

๖.๑ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด

ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดสตูล (Gross Provincial Product : GPP) ณ ราคาในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ มีมูลค่าเท่ากับ ๓๖,๕๕๗ ล้านบาท เทียบกับปีที่แล้ว (ปี ๒๕๕๙) มีมูลค่าเท่ากับ ๓๔,๒๙๘ ล้านบาท เพิ่มขึ้น ๒,๒๕๙ ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ ๖.๑๗

ผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อหัว (Per Capita GPP) ณ ราคาประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐ มีรายได้ต่อคนต่อปีเท่ากับ ๑๒๙,๕๖๕ บาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ๗,๔๔๓ บาท คิดเป็นร้อยละ ๕

ตารางที่ ๔ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสตูล ณ ราคาในปี ๒๕๖๐

(ล้านบาท) รายการ	๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐
ภาคเกษตร	๑๔,๒๖๐	๑๔,๓๖๐	๑๓,๒๖๑	๑๔,๖๖๓	๑๕,๔๘๑
เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง	๑๔,๒๖๐	๑๔,๓๖๐	๑๓,๒๖๑	๑๔,๖๖๓	๑๕,๔๘๑
ภาคนอกการเกษตร	๑๖,๙๙๑	๑๗,๔๒๔	๑๘,๗๒๙	๑๙,๖๓๕	๒๑,๐๗๕
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	๑๕๒	๑๕๒	๑๗๒	๒๑๖	๒๗๓
การผลิตอุตสาหกรรม	๓,๒๑๑	๒,๗๔๘	๒,๗๒๙	๒,๖๓๐	๓,๑๒๔
ไฟฟ้า ก๊าซ และระบบปรับอากาศ	๓๘๘	๓๙๑	๓๕๙	๓๖๕	๓๗๒

(ล้านบาท) รายการ	๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐
การประปาและการจัดการของเสีย	๖๘	๗๙	๘๓	๘๕	๙๕
การก่อสร้าง	๑,๐๗๗	๑,๓๐๖	๑,๑๐๙	๑,๒๓๕	๑,๒๕๑
การขายส่ง การขายปลีก และการซ่อมแซมยานยนต์	๓,๔๕๑	๓,๖๖๖	๔,๔๖๓	๓,๒๘๐	๔,๙๓๖
การขนส่ง และสถานที่เก็บสินค้า	๒,๐๖๗	๒,๘๗๐	๓,๖๑๙	๓,๒๐๓	๓,๓๙๗
ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	๒๔๒	๒๔๘	๒๙๕	๓๒๙	๓๕๘
ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	๑๘๙	๒๑๕	๒๓๔	๑๕๙	๑๖๓
การเงินและการประกันภัย	๙๑๙	๑,๐๖๓	๑,๑๐๒	๑,๒๙๐	๑,๓๗๐
กิจกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์	๑,๓๕๐	๘๗๐	๑,๐๓๕	๑,๑๐๘	๑,๐๑๙
กิจกรรมวิชาชีพ วิทยาศาสตร์และกิจกรรมทางวิชาการ	๙	๑๒	๗	๘	๑๐
กิจกรรมการบริหารและบริการสนับสนุนอื่นๆ	๑๘๗	๒๐๒	๒๒๓	๒๒๗	๒๔๑
การบริหารราชการ การป้องกันประเทศฯ	๑,๒๑๕	๙๑๘	๑,๐๘๘	๑,๒๐๓	๑,๑๕๘
การศึกษา	๑,๙๐๘	๒,๑๑๑	๒,๑๘๓	๒,๒๓๘	๒,๓๕๗
กิจกรรมด้านสุขภาพ	๕๗๑	๖๒๙	๖๖๑	๗๐๑	๗๖๗
ศิลปะ ความบันเทิงและนันทนาการ	๒๐	๒๐	๒๐	๒๙	๓๕
กิจกรรมการบริการด้านอื่นๆ	๑๓๖	๑๓๙	๑๔๔	๑๔๕	๑๕๐
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	๓๑,๒๕๑	๓๑,๗๘๔	๓๑,๙๙๐	๓๔,๒๙๘	๓๖,๕๕๗
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อคน (บาท)	๑๑๒,๙๒๓	๑๑๔,๒๖๙	๑๑๔,๓๙๔	๑๒๒,๑๒๒	๑๒๙,๕๖๕
ประชากร (๑,๐๐๐ คน)	๒๗๗	๒๗๘	๒๘๐	๒๘๑	๒๘๒

(ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดสตูล ๒๕๖๒)

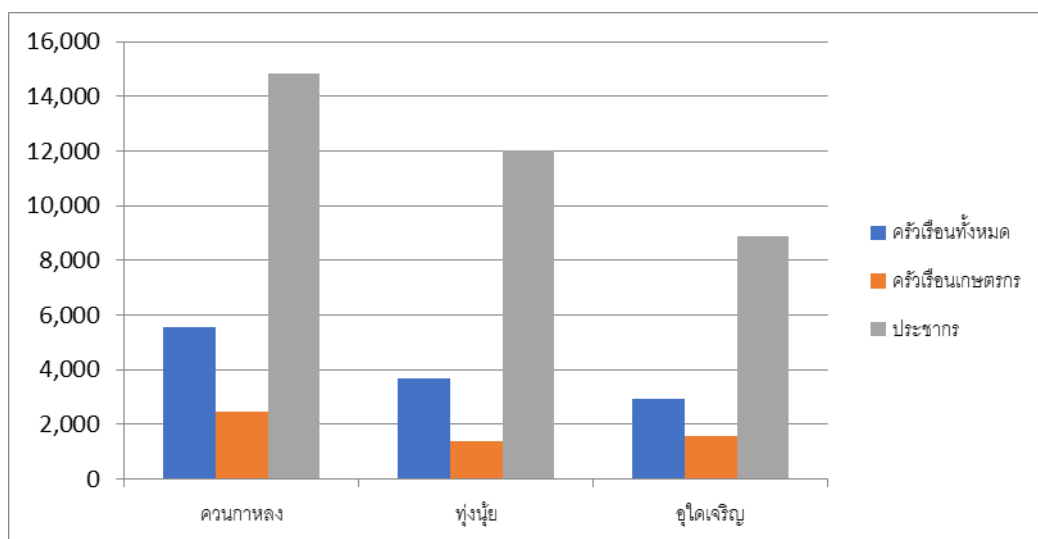
๖.๒ จำนวนครัวเรือน

อำเภอควนกาหลง มีประชากรรวมทั้งสิ้น ๓๕,๔๕๔ คน จำแนกเป็นชาย ๑๗,๗๕๙ คน หญิง ๑๗,๖๙๖ คน ประชากรส่วนใหญ่ของอำเภอจะนับถือศาสนาอิสลาม

ตารางที่ ๕ แสดงจำนวนประชากร และจำนวนครัวเรือน อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล

ที่	ตำบล	ครัวเรือน ทั้งหมด	ครัวเรือน เกษตรกร	ประชากร		
				ชาย	หญิง	รวม
๑	ควนกาหลง	๕,๕๘๘	๒,๙๖๒	๗,๔๒๐	๗,๔๓๕	๑๔,๘๕๕
๒	ทุ่งนุ้ย	๓,๖๗๖	๑,๒๔๗	๖,๐๘๕	๕,๙๗๔	๑๒,๐๕๙
๓	อุไคเจริญ	๒,๙๑๘	๑,๔๒๙	๔,๔๑๘	๔,๔๕๒	๘,๘๗๐
รวม		๑๒,๑๘๒	๕,๖๓๘	๑๗,๗๕๙	๑๗,๖๙๖	๓๕,๔๕๕

ที่มา สำนักงานเกษตรอำเภอควนกาหลง, ๒๕๖๘

ภาพที่ ๑๑ แสดงจำนวนประชากร ครวเรือน และครวเรือนเกษตรกรอำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล
(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอควนกาหลง, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๖.๓ การศึกษา

ในเขตพื้นที่อำเภอควนกาหลง ประกอบด้วย

- ๑) โรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน ๑ แห่ง
- ๒) ระดับประถมศึกษา จำนวน ๒๐ แห่ง
- ๓) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน ๒๑ แห่ง ได้แก่
- ๔) โรงเรียนเอกชน (สอนศาสนาอิสลาม) จำนวน ๒ แห่ง
- ๕) วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี จำนวน ๑ แห่ง
- ๖) ศูนย์บริการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จำนวน ๑ แห่ง

๖.๔ การสาธารณสุข

๑. สถานพยาบาลของรัฐ ประกอบด้วย

- ๑) โรงพยาบาลชุมชน ๓๐ เตียง ๑ แห่ง
- ๒) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน ๓ แห่ง

๒. สถานพยาบาลของเอกชน ประกอบด้วย

- ๑) ร้านขายยาแผนปัจจุบัน จำนวน ๘ แห่ง
- ๒) คลินิกทันตกรรม ๒ แห่ง

๖.๕ หน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ ธนาคาร และหน่วยงานอื่น ๆ ในพื้นที่

- ๑) ที่ทำการปกครองอำเภอควนกาหลง
- ๒) สถานีตำรวจภูธรควนกาหลง
- ๓) สถานีพัฒนาที่ดินสตูล
- ๔) สำนักงานที่ดินอำเภอควนกาหลง
- ๕) สำนักงานสรรพากรอำเภอควนกาหลง
- ๖) สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอควนกาหลง
- ๗) สำนักงานสาธารณสุขอำเภอควนกาหลง
- ๘) สำนักงานเกษตรอำเภอควนกาหลง
- ๙) สำนักงานปศุสัตว์อำเภอควนกาหลง

- ๑๐) สำนักงานประมงอำเภอควนกาหลง
- ๑๑) นิคมสร้างตนเองพัฒนาภาคใต้จังหวัดสตูล
- ๑๒) ด้านกักกันสัตว์สตูล
- ๑๓) สถานีอาหารสัตว์สตูล
- ๑๔) หน่วยควบคุมโรคหน้าโดยแมลงที่ ๘
- ๑๕) หน่วยควบคุมไฟฟ้าสตูล
- ๑๖) หน่วยป้องกันรักษาป่าที่ สต ๑ (ทุ่งนุ้ย)
- ๑๗) วนอุทยานน้ำตกธาราสวรรค์
- ๑๘) สัสดีอำเภอควนกาหลง
- ๑๙) สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอควนกาหลง
- ๒๐) องค์การบริหารส่วนตำบลควนกาหลง
- ๒๑) องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งนุ้ย
- ๒๒) องค์การบริหารส่วนตำบลอุไ้เดเจริญ
- ๒๓) ที่ทำการไปรษณีย์ควนกาหลง
- ๒๔) ธนาคารกรุงไทย
- ๒๕) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
- ๒๖) สหกรณ์อับนุอาฟ
- ๒๗) สหกรณ์การเกษตรอำเภอควนกาหลง
- ๒๘) สหกรณ์ออมทรัพย์ กรป.กลาง

๖.๖ ศาสนา ประเพณีและวัฒนธรรม

๑. การนับถือศาสนา

๑) ศาสนา ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม ประมาณ ๗๐ % และ ศาสนาอื่นๆ ประมาณ ๓๐ %

๒. วัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญ

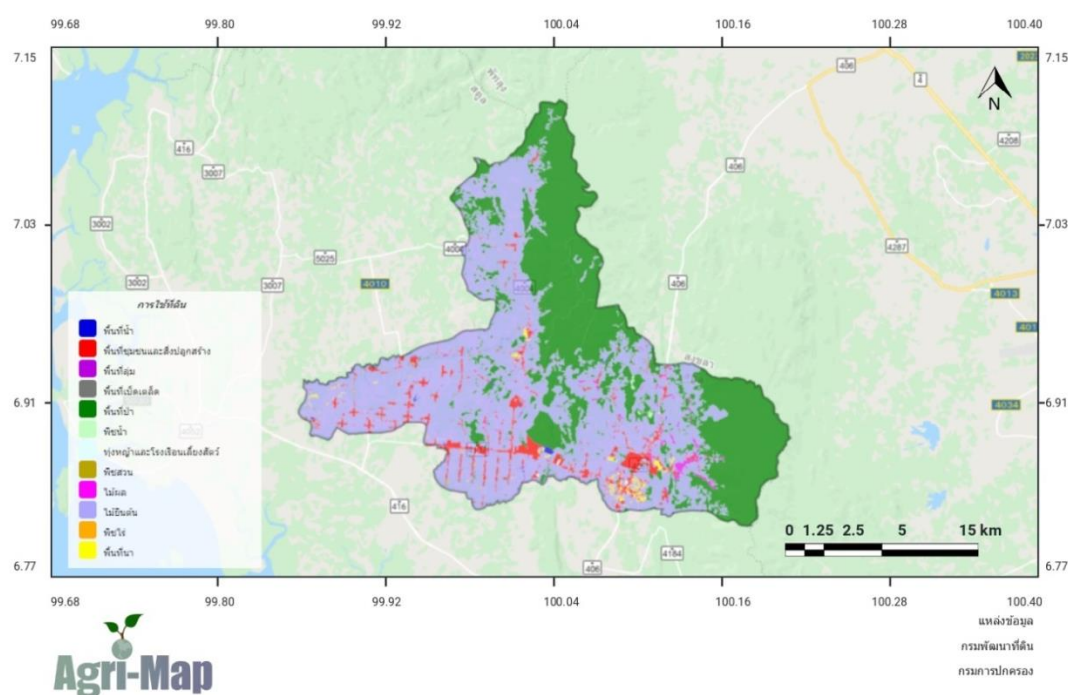
- ๑) วันเมอลิตินนปี
- ๒) วันตรุษอดิลฟิตรี
- ๓) วันอาซูรอ
- ๔) การถือศีลอด

๗. การใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล

อำเภอควนกาหลง มีการใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ทำการเกษตรปลูกไม้ยืนต้น และพื้นที่ป่า

ตารางที่ ๖ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอกวนกาหลง จังหวัดสตูล

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
พื้นที่ป่า	๑๒๙,๐๘๕.๔๗	๓๘.๘๕๕
พืชไร่	๒๕๔	๐.๐๗๖
พื้นที่น้ำ	๑,๒๔๘	๐.๓๗๖
ไม้ยืนต้น	๑๗๙,๔๓๗.๗๐	๕๔.๐๑๑
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๑๓,๘๑๘.๔๖	๔.๑๕๙
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๑,๒๖๗.๓๒	๐.๓๘๑
ไม้ผล	๔,๓๑๖.๗๖	๑.๒๙๙
ทุ่งหญ้าและโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	๑๗๘.๘๔	๐.๐๕๔
พืชสวน	๑.๑๙	๐.๐๐๐๔
พื้นที่นา	๒,๕๖๙.๕๖	๐.๗๗๓
พื้นที่ลุ่ม	๔๑.๙๖	๐.๐๑๓
พืชน้ำ	๒.๑๖	๐.๐๐๑
รวม	๓๓๒,๒๒๑.๔๒	๑๐๐

ภาพที่ ๑๒ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอกวนกาหลง
ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>

๘. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญ/ พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ

อำเภอควนกาหลง พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจหลัก ได้แก่ ยางพารา มีพื้นที่ปลูกมากจำนวน ๑๓๔,๑๐๐ ไร่ รองลงมาคือ ปาล์มน้ำมัน มีพื้นที่ปลูกจำนวน ๓๖,๐๗๘ ไร่ และลองกอง มีพื้นที่ปลูกจำนวน ๑,๐๒๔ ไร่ ตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีพื้นที่ปลูกข้าว กาแฟ กล้วยหอมทอง เป็นต้น

ตารางที่ ๖ แสดงพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของอำเภอควนกาหลง

ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล										
ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	ข้าว (ไร่)	ปาล์ม น้ำมัน (ไร่)	ยางพารา (ไร่)	ทุเรียน (ไร่)	มังคุด (ไร่)	เงาะ (ไร่)	ลองกอง (ไร่)	จำปาตะ (ไร่)	รวมพื้นที่ การเกษตร ทั้งหมด
ควน กาหลง	๑๐๘,๐๑๘.๗๕	๔๐	๒๗,๕๐๒	๕๔,๔๐๒	๔๕๙	๒๖๐	๑๖๐	๔๐๒	๑๓๐	๘๓,๓๕๕
ทุ่งนุ้ย	๙๐,๔๗๕	๒๒๐	๒,๘๕๔	๓๒,๑๖๕	๖๑๗	๒๗๙	๒๖๗	๔๒๔	๑๗๗	๓๗,๐๐๓
อุไคเจริญ	๓๕,๓๗๕	๒๙๕	๔,๕๙๐	๔๒,๔๑๙	๒๑๑	๑๒๙	๑๐๗	๒๐๘	๔๒	๔๘,๐๐๑
รวม	๒๓๓,๘๖๘.๗๕	๕๕๕	๓๔,๙๔๖	๑๒๘,๙๘๖	๑,๒๘๗	๖๖๘	๕๓๔	๑,๐๓๔	๓๔๙	๑๖๘,๓๕๙

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอควนกาหลง, ๒๕๖๘

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ

๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์

๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๑) เกษตรกร

(๑.๑) ครุฑเรือนเกษตรกร

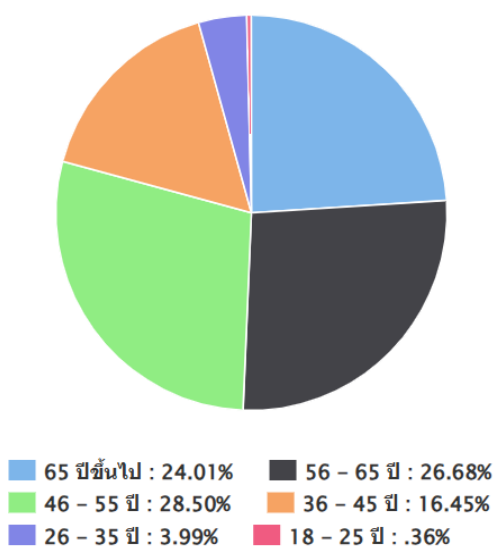
อำเภอควนกาหลงมีครุฑเรือนเกษตรกร จำนวน ๔,๙๓๖ ครุฑเรือน โดยมีหัวหน้าครุฑเรือนเกษตรกร อายุระหว่าง ๔๖ - ๕๕ ปี จำนวน ๑,๔๐๗ ครุฑเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๕๐ รองลงมาอายุระหว่าง ๕๖ - ๖๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๖๘ และ ๖๕ ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๐๑ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑ แสดงหัวหน้าครุฑเรือนจำแนกตามอายุ อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล

ช่วงอายุ (ปี)	ครุฑเรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๑,๑๘๕.๐๐	๒๔.๐๑
๕๖ - ๖๕ ปี	๑,๓๑๗.๐๐	๒๖.๖๘
๔๖ - ๕๕ ปี	๑,๔๐๗.๐๐	๒๘.๕๐
๓๖ - ๔๕ ปี	๘๑๒.๐๐	๑๖.๔๕
๒๖ - ๓๕ ปี	๑๙๗.๐๐	๓.๙๙
๑๘ - ๒๕ ปี	๑๘.๐๐	๐.๓๖
รวม	๔,๙๓๖.๐๐	๑๐๐.๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอควนกาหลง พ.ศ. ๒๕๖๘

หัวหน้าครุฑเรือนเกษตรกร จำแนกช่วงอายุ

ภาพที่ ๑ แสดงหัวหน้าครุฑเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอควนกาหลง พ.ศ. ๒๕๖๘)

(๒) ลักษณะการประกอบอาชีพ

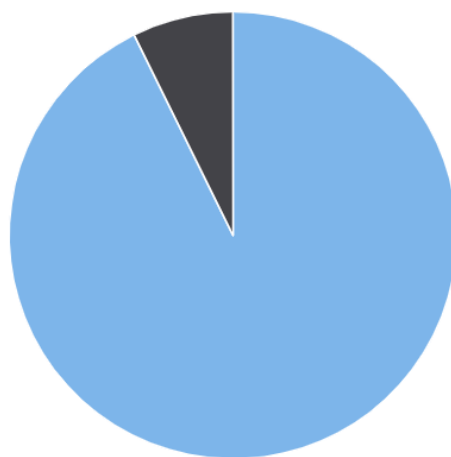
อำเภอควนกาหลงมีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่เป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรม เป็นหลัก จำนวน ๔,๔๗๔ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๒.๕๐ และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง จำนวน ๓๖๓ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๗.๕๐ %

ตารางที่ ๒ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๔,๔๗๗.๐๐	๙๒.๗๓
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๓๕๙.๐๐	๗.๒๗

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอควนกาหลง, พ.ศ. ๒๕๖๘

ลักษณะการประกอบอาชีพ

■ ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก : 92.73%
 ■ ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง : 7.27%

ภาพที่ ๒ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอควนกาหลง พ.ศ. ๒๕๖๘)

(๓) ลักษณะการถือครองที่ดิน

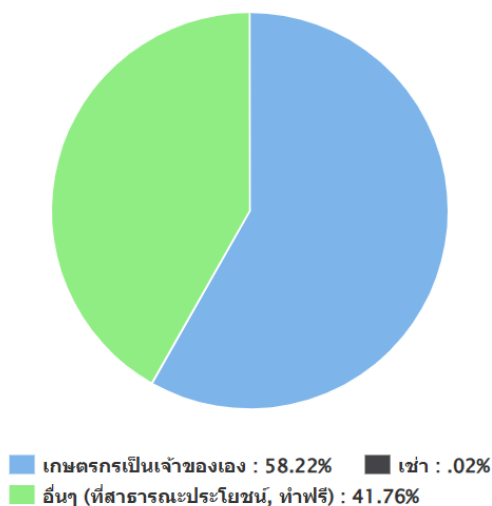
ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรอำเภอกวนกาหลง ส่วนใหญ่เกษตรกรเป็นเจ้าของเอง จำนวน ๒,๘๖๙ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๒๒ รองลงมาคืออื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี) จำนวน ๒,๐๕๘ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๗๖ และเช่า จำนวน ๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๒ ตามลำดับ

ตารางที่ ๓ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร อำเภอกวนกาหลง จังหวัดสตูล

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	เนื้อที่ (ไร่)
เกษตรกรเป็นเจ้าของ	๒,๘๖๙.๐๐	๓๗,๔๙๑.๐๐
เช่า	๑.๐๐	๓.๐๐
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	๒,๐๕๘.๐๐	๒๙,๔๒๙.๐๐
รวม	๔,๙๒๘.๐๐	๖๖,๙๒๓.๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอกวนกาหลง, พ.ศ. ๒๕๖๘

ลักษณะการถือครองที่ดิน

ภาพที่ ๓ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน อำเภอกวนกาหลง จังหวัดสตูล

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอกวนกาหลง พ.ศ. ๒๕๖๘)

(๔) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของ)

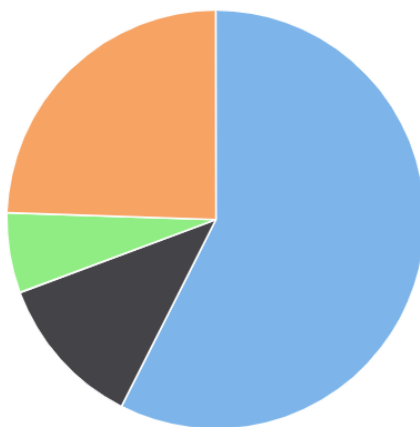
เกษตรกรอำเภอควนกาหลง มีเอกสารสิทธิ์ โฉนด/น.ส. ทุกประเภท จำนวน ๑,๙๕๓ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๕๙.๒๙ รองลงมาคือ เอกสารสิทธิ์อื่นๆ จำนวน ๗๘๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๘๙ ส.ป.ก.ทุกประเภท จำนวน ๓๓๓ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๑๑ และหนังสือรับรองของหน่วยงาน จำนวน ๒๒๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๖.๗๑ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส. ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรอง ของหน่วยงาน	เอกสารสิทธิ์ อื่นๆ	
๒,๘๖๙.๐๐	๑,๘๔๔.๐๐	๓๘๑.๐๐	๑๙๙.๐๐	๗๘๕.๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอควนกาหลง, พ.ศ. ๒๕๖๘

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)

■ โฉนด/น.ส.ทุกประเภท : 57.46% ■ ส.ป.ก.ทุกประเภท : 11.87%
■ หนังสือรับรองของหน่วยงาน : 6.20% ■ เอกสารสิทธิ์อื่นๆ : 24.46%

ภาพที่ ๔ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอควนกาหลง, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๒) องค์กรและสถาบันเกษตรกร

(๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

อำเภอควนกาหลง มีกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ๓ กลุ่ม มีสมาชิก ๙๐ ราย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๗ กลุ่ม สมาชิก ๑๒๖ ราย กลุ่มยุวเกษตรกร ๖ กลุ่ม สมาชิก ๒๖๔ ราย วิสาหกิจชุมชน ๕๘ แห่ง สมาชิก ๘๕๕ ราย สหกรณ์ จำนวน ๘ แห่ง สมาชิก ๑,๕๗๖ ราย และกลุ่มเกษตรกร - กลุ่ม สมาชิก - ราย

ตารางที่ ๕ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรอำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
ควนกาหลง	๑	๓๐	๒	๖๙	๔	๑๙๙	๒๘	๓๙๓	๕	๑๒๕๔	-	-
อุไคเจริญ	๑	๓๐	-	-	๑	๓๐	๑๐	๑๕๖	๒	๒๑๓	-	-
ทุ่งนุ้ย	๑	๓๐	๕	๕๗	๑	๓๕	๒๐	๓๐๖	๑	๑๐๙	-	-
รวม	๓	๙๐	๗	๑๒๖	๖	๒๖๔	๕๘	๘๕๕	๘	๑,๕๗๖	-	-

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอควนกาหลง, พ.ศ. ๒๕๖๘

๓) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

อำเภอควนกาหลง มีแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ๑ ศูนย์ และศพก. เครือข่าย ๒๕ ศูนย์ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ๒ ศูนย์ ศูนย์จัดการดินและปุ๋ย ๑ ศูนย์ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล - ศูนย์ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง - ศูนย์ และศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน - ศูนย์

ตารางที่ ๖ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศตปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุสัตว์	ปกรร	
ควนกาหลง	๑	๙	๑	-	-	-	-	-	-
อุไคเจริญ	-	๔	-	-	-	-	-	-	-
ทุ่งนุ้ย	-	๑๗	๑	๑	-	-	-	-	-
รวม	๑	๓๐	๒	๑	-	-	-	-	-

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอควนกาหลง, พ.ศ. ๒๕๖๘

(๑) อาสาสมัครเกษตร

อำเภอควนกาหลง มีอาสาสมัครเกษตร จำนวน ๓๒ คน โดยมีหมอดินอาสาจำนวนมากที่สุด จำนวน ๓๖ ราย รองลงมาคือเกษตรหมู่บ้าน ๓๒ ราย และประมงอาสา อาสาปศุสัตว์ ๑๒ ราย ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม เกษตรบางรายทำหน้าที่อาสาสมัครมากกว่า ๑ หน้าที่

ตารางที่ ๗ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรอำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล

ตำบล	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครูบัญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดิน
ควนกาหลง	๑	๓	๗	๔	๑๒	๑๑	-	-	-
ทุ่งนุ้ย	๒	๓	๓	๔	๑๔	๑๒	-	-	-
อุไคเจริญ	๑	๓	๒	๔	๑๐	๙	-	-	-
รวม	๔	๙	๑๒	๑๒	๓๖	๓๒	-	-	-

ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอควนกาหลง, พ.ศ. ๒๕๖๘

(๒) ปราชญ์ชาวบ้าน

อำเภอควนกาหลง มีปราชญ์ชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกปราชญ์ชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของปราชญ์แต่ละคน ซึ่งในอำเภอควนกาหลง มีปราชญ์ชาวบ้านจำนวน ๓ คน

ตารางที่ ๘ แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้านอำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล

ตำบล	จำนวน (ราย)	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	องค์ความรู้ด้าน
ทุ่งนุ้ย	๑	นายกิตตินันท์ นุ้ยเด็น	เลขที่ ๑๒ ม.๘ ต.ทุ่งนุ้ย อ.ควนกาหลง จ.สตูล	เศรษฐกิจพอเพียง
ควนกาหลง	๑	นายประเวช ทองดี	เลขที่ ๘๒/๒ ม.๖ ต.ควนกาหลง อ.ควนกาหลง จ.สตูล	เศรษฐกิจพอเพียง
อุไคเจริญ	๑	นายอนันต์ หนูขาว	เลขที่ ๗๗ ม.๗ ต.อุไคเจริญ อ.ควนกาหลง จ.สตูล	เศรษฐกิจพอเพียง
รวม	๓			

ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอควนกาหลง, พ.ศ. ๒๕๖๘

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ชื่อ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายอาแมน สาแล๊ะ

บ้านเลขที่ ๒๒๐ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลทุ่งนุ้ย อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล

สถานการณ์ของพื้นที่ : เกษตรกรในพื้นที่อำเภอควนกาหลง ทำนาข้าวปีละ ๑ ครั้ง โดยอาศัยน้ำฝน ปัจจุบันพื้นที่ทำนาข้าวมีแนวโน้มลดลงเนื่องจาก ปัจจัยการผลิตสูง ปริมาณผลผลิตต่อไร่ต่ำ ประสบปัญหาภัยธรรมชาติ และแรงงานส่วนใหญ่จะเป็นผู้สูงอายุ จึงทำให้มีการปรับเปลี่ยนพื้นที่ไปปลูกพืชชนิดอื่น

แนวทางการพัฒนา : ลดต้นทุน และเพิ่มผลผลิตข้าวควบคู่กับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

จุดเด่นของศูนย์เรียนรู้ : มีเทคโนโลยีการเพิ่มผลผลิตต่อไร่ และสร้างรายได้เพิ่มจากการทำนา

หลักสูตรเรียนรู้ : ๑. การทำนาข้าวนาปี
๒. การปรับปรุงบำรุงดิน

หลักสูตรบังคับ

๑. เศรษฐกิจพอเพียงและการใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า
๒. การทำบัญชีฟาร์ม

หลักสูตรเสริม

๑. การป้องกันกำจัดโรคแมลงในนาข้าว
๒. การจัดการปุ๋ยในนาข้าว

ศูนย์เครือข่าย จำนวน ๒๗ ศูนย์

ตารางที่ ๙ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล

แบบสรุปข้อมูล						
ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล						
ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์		ชื่อ - นามสกุล ประธานศูนย์	เบอร์โทรศัพท์ ประธานศูนย์ เครือข่าย
			หมู่	ตำบล		
1	ศูนย์จัดการศัตรูพืช ชุมชนตำบลทุ่งนุ้ย	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	7	ทุ่งนุ้ย	นายสอาด หลงกาสา	0846915805
2	ศูนย์จัดการดินปุ๋ย ชุมชนต.ทุ่งนุ้ย	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.)	9	ทุ่งนุ้ย	นายอาสิด เทศอาเส็น	0847508674
3	สวนดินป่า	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ยืนต้น	9	อุไคเจริญ	นายโสภณ พุทธะสุกะ	0896552455
4	ศูนย์เรียนรู้ด้าน เศรษฐกิจพอเพียงบ้าน ผัง 120	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ พอเพียง/เกษตรทฤษฎี ใหม่/เกษตรผสมผสาน	7	อุไคเจริญ	นางพิชญา นวลบุญ	0850785412
5	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่ บ้านเกษตรกรกรบ้านหัว กาหมิง	ศูนย์เรียนรู้ด้านการแปร รูปผลิตผลด้านการเกษตร	3	ทุ่งนุ้ย	นางมีหรรษา ดอละ	0872958356
6	ศูนย์เครือข่าย ศพก. (ด้านปศุสัตว์)	ศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์	3	ทุ่งนุ้ย	นายสุไลหมาน แดงงาม	0899745050
7	จุดเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจ พอเพียงบ้านเขาไคร	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ พอเพียง/เกษตรทฤษฎี ใหม่/เกษตรผสมผสาน	6	ควนกาหลง	นายประเวช ทองดี	0973267487
8	การเลี้ยงปลาน้ำจืดใน บ่อดิน	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง	4	ทุ่งนุ้ย	นายมะหมาดยาฮัด ลัส มาน	0872854915
9	การเลี้ยงปลาน้ำจืดใน บ่อดิน	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง	7	ทุ่งนุ้ย	นายราเชน สาดหลี	0898786223
10	การเลี้ยงปลาน้ำจืดใน บ่อดิน	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง	11	ทุ่งนุ้ย	นายเขียน สุขสวัสดิ์	0898793318
11	การทำเกษตรแบบ ผสมผสาน	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ พอเพียง/เกษตรทฤษฎี	7	อุไคเจริญ	นายอนันต์ หนูขาว	0892958130

		ใหม่/เกษตรผสมผสาน				
12	การเลี้ยงปลาน้ำจืดในบ่อดิน	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง	5	ทุ่งนุ้ย	นายยุทธา มรรคาเขต	0862916611
13	ศูนย์คัดแยกไม้ผล (มังคุด)	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	6	ทุ่งนุ้ย	นายอุดร สุวรรณโณ	0650386348
14	จุดเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงบ้านเกาะใหญ่	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	7	ทุ่งนุ้ย	นายยะโกบ มาลีณี	0816081733
15	ไร่ อ. การเกษตร	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	8	ทุ่งนุ้ย	นายกิตตินันท์ นัยเด็น	091838843
16	การปลูกผักบนกระเบื้อง	ศูนย์เรียนรู้พืชผัก	7	ควนกาหลง	นายสมศักดิ์ จันทริกซ์	0800368055
17	การทำเกษตรแบบผสมผสาน	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	3	ควนกาหลง	นายนันท์นภัส ต้นชู	0864100746
18	แปลงตัวอย่างแปลงใหญ่ปาล์มน้ำมัน	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ยืนต้น	8	ควนกาหลง	นายดาเร็ด หลีอะดัม	0831839142
19	แปลงตัวอย่างแปลงใหญ่ทุเรียน	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	6	ควนกาหลง	นายมายี สีสวัสดิ์	0842150148
20	บ้านสวนพิรุฑ	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	4	ควนกาหลง	นายพิรุฑ บัวปลอด	0898790044
21	จุดเรียนรู้การทำเกษตรผสมผสาน	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	3	ควนกาหลง	นายนันท์นภัส ต้นชู	0641799572
22	จุดเรียนรู้การเลี้ยงแพะ	ศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์	1	ทุ่งนุ้ย	นายอาหลี เกป็น	0883887145
23	จุดเรียนรู้การเลี้ยงปลาน้ำจืดในบ่อดิน	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง	10	ทุ่งนุ้ย	นายทอง มาลีณี	0810932335
24	การเพาะเลี้ยงไก่ชน	ศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์	12	ทุ่งนุ้ย	นายสำราญ แก้วจันทร์	074797089
25	จุดเรียนรู้การเพาะเห็ดนางฟ้า	ศูนย์เรียนรู้พืชผัก	3	ทุ่งนุ้ย	นายอดุลย์ หาสกุล	0654362980
26	จุดเรียนรู้ด้านประมง	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง	10	ควนกาหลง	นายพิพรรษ ราเหม	
27	สวนเกษตรบ้านๆ	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	5	ทุ่งนุ้ย	นายอาหมาด เทศอาเสน	0848551249
28	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนบ้านทุ่งพัก	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	9	ทุ่งนุ้ย	นายคมเดช ศรีประสม	0898707976
29	บ้านสวนตำบลโนลิก	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่ /เกษตรผสมผสาน	6	ควนกาหลง	นางสาวปิยะนาต โสลิگی	0938969322
30	สวนนึ่งน้ำค้าง	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่ /เกษตรผสมผสาน	5	อุไคเจริญ	นายสาคร นาคสรรด	0827341517
31	สวนนายถม	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	8	ทุ่งนุ้ย	นายปฐม สะหมาน	0980307921
32	สวนลุงยก	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	6	ทุ่งนุ้ย	นายยงยุทธ อินนุ่ม	0862899007
33	กาแฟเชาค์อม กาแฟโรบัสต้า สตูล	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ยืนต้น	4	ควนกาหลง	นายวิบูลย์ ศรีปาน	0855877960

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอควนกาหลง, พ.ศ.๒๕๖๘

(๔) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่อำเภอควนกาหลง

อำเภอควนกาหลง มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ จำนวน ๔ กลุ่ม ได้แก่

แปลงใหญ่ปาล์มน้ำมันตำบลควนกาหลง

แผนการผลิตรายกลุ่มของแปลงใหญ่ปาล์มน้ำมันตำบลควนกาหลง

ที่อยู่ ม.๘ ตำบลควนกาหลง อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล

กิจกรรมปาล์มน้ำมัน

- เป้าหมายการดำเนินงาน ลดต้นทุนการผลิต จาก ๔,๘๒๐ บาท/ไร่ เป็น ๔,๓๓๘ บาท (๑๐%)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๒,๓๒๗ /ไร่ เป็น ๒,๕๕๙/ไร่ (๑๐%)
- เป้าหมายรายได้ ๗,๕๐๐ บาท/ไร่
- ประมาณการรายจ่าย ๔,๑๐๐ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. การผลิตปุ๋ยใช้เอง
๒. รวมกลุ่มจัดซื้อปัจจัยภายในกลุ่ม

ตารางที่ ๑๐ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ปาล์มน้ำมัน จังหวัดสตูล

กิจกรรม	เดือน												ประมาณการรายจ่าย	ประมาณการรายได้
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
การประชุมคณะกรรมการ			/				/				/		-	-
ประชุมกลุ่ม				/				/				/	-	-
วางแผนกลุ่ม				/				/				/	-	-
จัดซื้อ/ผลิตปุ๋ยผสม													๒,๙๐๐ บาท/ไร่	-
การเรียนรู้ของสมาชิก													-	-

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอควนกาหลง, พ.ศ.๒๕๖๘

แปลงใหญ่ทุเรียนตำบลควนกาหลง

แผนการผลิตรายกลุ่มของแปลงใหญ่ทุเรียนตำบลควนกาหลง

ที่อยู่ ม.๖ ตำบลควนกาหลง อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล

กิจกรรม ทุเรียน

- เป้าหมายการดำเนินงาน ลดต้นทุนการผลิต ๒,๖๖๐ บาท/ไร่ เป็น ๒,๑๒๘ บาท/ไร่ (๒๐%)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๑,๑๐๐ กก./ไร่ เป็น ๑,๓๒๐ กก./ไร่ (๒๐%)
- เป้าหมายรายได้ ๕๐,๐๐๐ บาท/ไร่
- ประมาณการรายจ่าย ๒,๐๕๕ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. การผลิตปุ๋ยใช้เอง

๒. รวมกลุ่มจัดซื้อปัจจัยภายในกลุ่ม

ตารางที่ ๑๑ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ทุเรียน จังหวัดสตูล

กิจกรรม	เดือน												ประมาณการ รายจ่าย	ประมาณ การรายได้
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
การประชุม คณะกรรมการ			/				/				/		-	-
ประชุมกลุ่ม				/				/				/	-	-
วางแผนกลุ่ม				/				/				/	-	-
จัดซื้อ/ผลิตปุ๋ยผสม													๑,๙๙๐ บาท/ไร่	-
การเรียนรู้ของสมาชิก													-	-

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอควนกาหลง, พ.ศ.๒๕๖๘

แปลงใหญ่ปาล์มน้ำมันตำบลอุโดเจริญ

แผนการผลิตรายกลุ่มของแปลงใหญ่ปาล์มน้ำมันตำบลอุโดเจริญ

ที่อยู่ ม.๙ ตำบลอุโดเจริญ อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล

กิจกรรมปาล์มน้ำมัน

- เป้าหมายการดำเนินงาน ลดต้นทุนการผลิต จาก ๕.๑๙๕ บาท/ต่อไร่ เป็น ๔.๙๕๐ บาท (๑๐.%)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๒.๓๒๗ กก./ไร่ เป็น ๒.๕๕๙ กก./ไร่ (๑๐.%)
- เป้าหมายรายได้ ๗,๕๐๐ บาท/ไร่
- ประมาณการรายจ่าย ๔,๑๐๐ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. การผลิตปุ๋ยใช้เอง

๒. รวมกลุ่มจัดซื้อปัจจัยภายในกลุ่ม

ตารางที่ ๑๒ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ปาล์มน้ำมัน จังหวัดสตูล

กิจกรรม	เดือน												ประมาณ การรายจ่าย	ประมาณ การรายได้
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
การประชุม คณะกรรมการ			/				/				/		-	-
ประชุมกลุ่ม				/				/				/	-	-
วางแผนกลุ่ม				/				/				/	-	-
จัดซื้อ/ผลิตปุ๋ยผสม													๓,๙๐๐ บาท/ไร่	-
การเรียนรู้ของ สมาชิก													-	-

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอควนกาหลง, พ.ศ.๒๕๖๘

แปลงใหญ่ปาล์มน้ำมันตำบลทุ่งนุ้ย

แผนการผลิตรายกลุ่มของ แปลงใหญ่ปาล์มน้ำมันตำบลทุ่งนุ้ย

ที่อยู่ ม.๙ ตำบลทุ่งนุ้ย อำเภอกวนกาหลง จังหวัดสตูล

กิจกรรมปาล์มน้ำมัน

- เป้าหมายการดำเนินงาน ลดต้นทุนการผลิต จาก ๙,๑๗๐ บาท/ไร่ เป็น ๗,๓๓๖ บาท (๒๐.%)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๓,๒๐๐ กก./ไร่ เป็น ๔,๐๐๐ กก./ไร่ (๒๕.%)
- เป้าหมายรายได้ ๗,๕๐๐ บาท/ไร่
- ประเมินการใช้จ่าย ๔,๑๐๐ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. เพิ่มผลผลิตปาล์มน้ำมัน
๒. ผลิตปาล์มน้ำมันให้มีคุณภาพ

ตารางที่ ๑๓ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ปาล์มน้ำมัน จังหวัดสตูล

กิจกรรม	เดือน												ประมาณการรายจ่าย	ประมาณการรายได้
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
การประชุมคณะกรรมการ			/				/				/		-	-
ประชุมกลุ่ม				/			/					/	-	-
วางแผนกลุ่ม				/			/					/	-	-
จัดซื้อ/ผลิตปุ๋ยผสม													๓,๗๐๐ บาท/ไร่	-
การเรียนรู้ของสมาชิก													-	-

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอกวนกาหลง, พ.ศ.๒๕๖๘

๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร

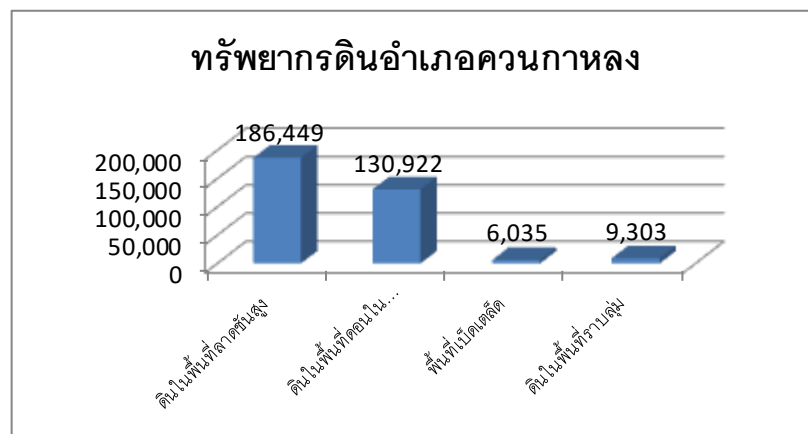
๑) ทรัพยากรดิน

ดินในพื้นที่อำเภอกวนกาหลง

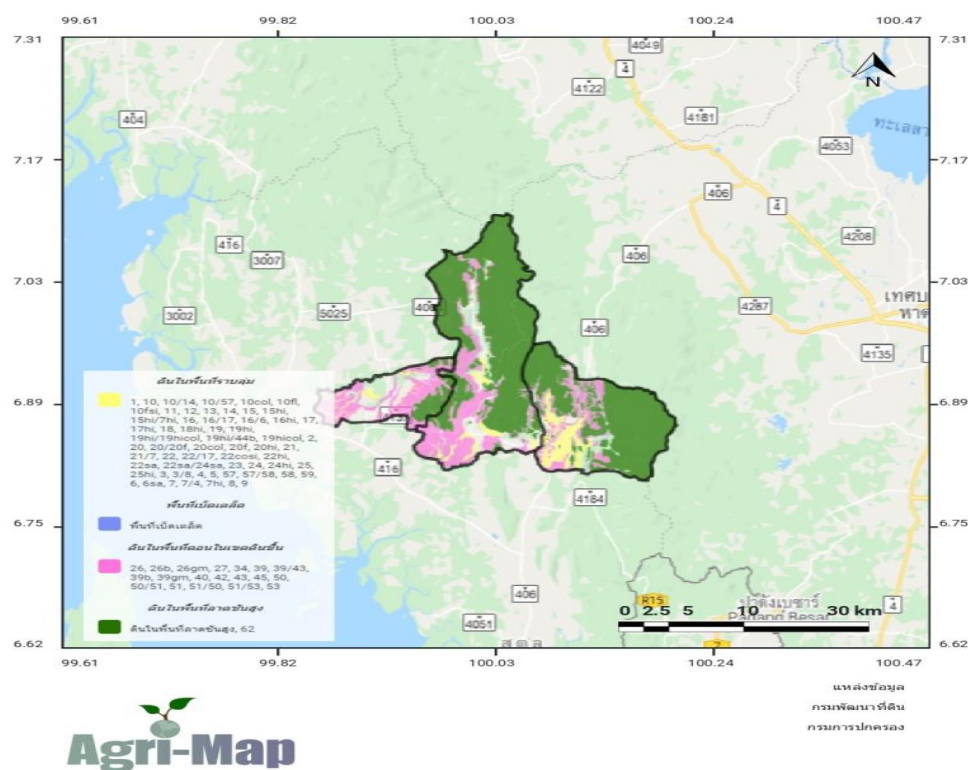
ตารางที่ ๑๔ แสดงทรัพยากรดินอำเภอกวนกาหลง จังหวัดสตูล

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
ดินในพื้นที่ลาดชันสูง	๑๘๖,๔๔๙	๕๖.๐๓
ดินในพื้นที่ดอนในเขตดินแห้ง	๑๓๐,๙๒๒	๓๙.๓๕
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๖,๐๓๕	๑.๘๑
ดินในพื้นที่ราบลุ่ม	๙,๓๐๓	๒.๗๙

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอกวนกาหลง, พ.ศ.๒๕๖๘

ภาพที่ ๕ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอควนกาหลง, พ.ศ.๒๕๖๘)

ภาพที่ ๖ แสดงพื้นที่แสดงทรัพยากรดินอำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอควนกาหลง, พ.ศ.๒๕๖๘)

๒) ทรัพยากรน้ำ

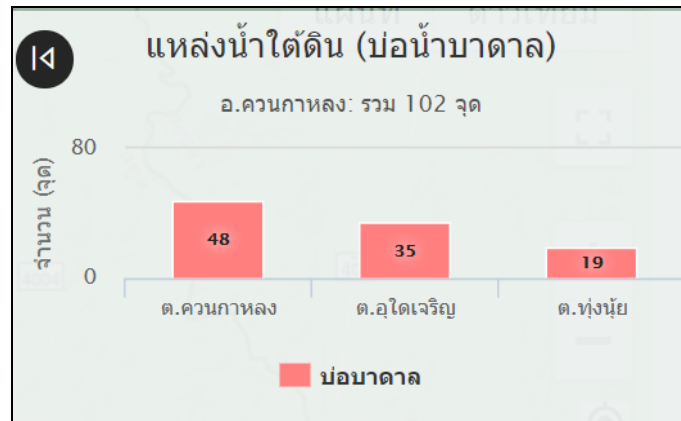
อำเภอควนกาหลง เป็นพื้นที่อาศัยน้ำฝนในการทำการเกษตรเป็นหลัก ประมาณ ๙๕% ของพื้นที่ทั้งหมดนอกจากนี้ยังแหล่งน้ำอื่นๆ ที่ใช้ในการเกษตรดังนี้

- แหล่งน้ำใต้ดิน บ่อบาดาลอำเภอสตูล จังหวัดสตูล รวมทั้งสิ้น ๑๐๒ บ่อ แยกรายตำบลได้ดังนี้

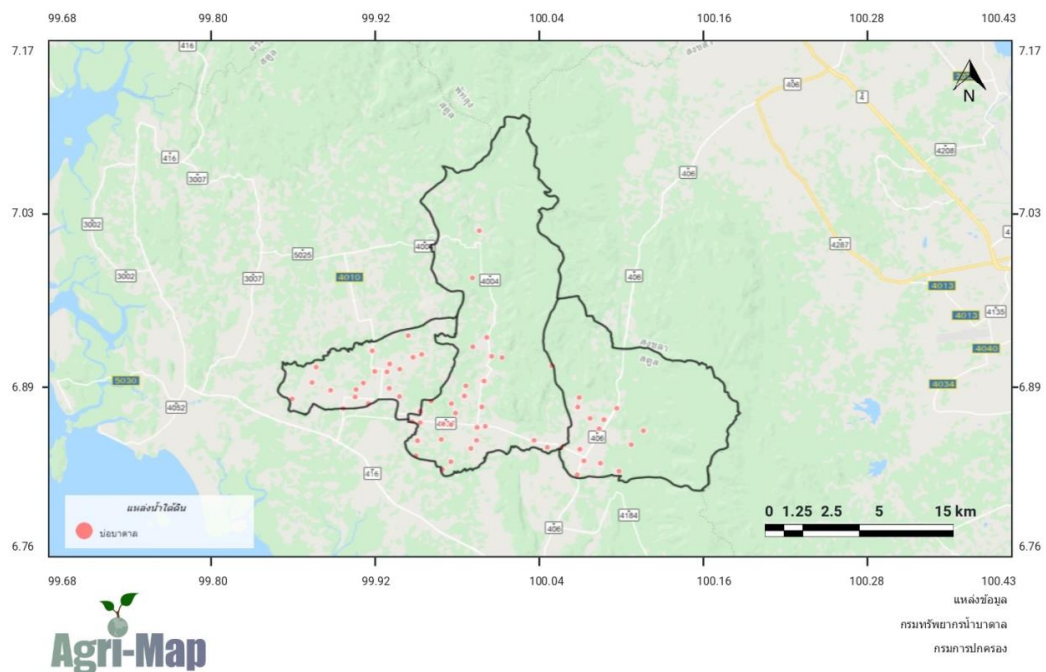
ตำบลควนกาหลง จำนวน ๔๘ บ่อ

ตำบลอุไ้เจริญ จำนวน ๓๕ บ่อ

ตำบลทุ่งนุ้ย จำนวน ๑๙ บ่อ

ภาพที่ ๗ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินอำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอควนกาหลง, พ.ศ.๒๕๖๘)

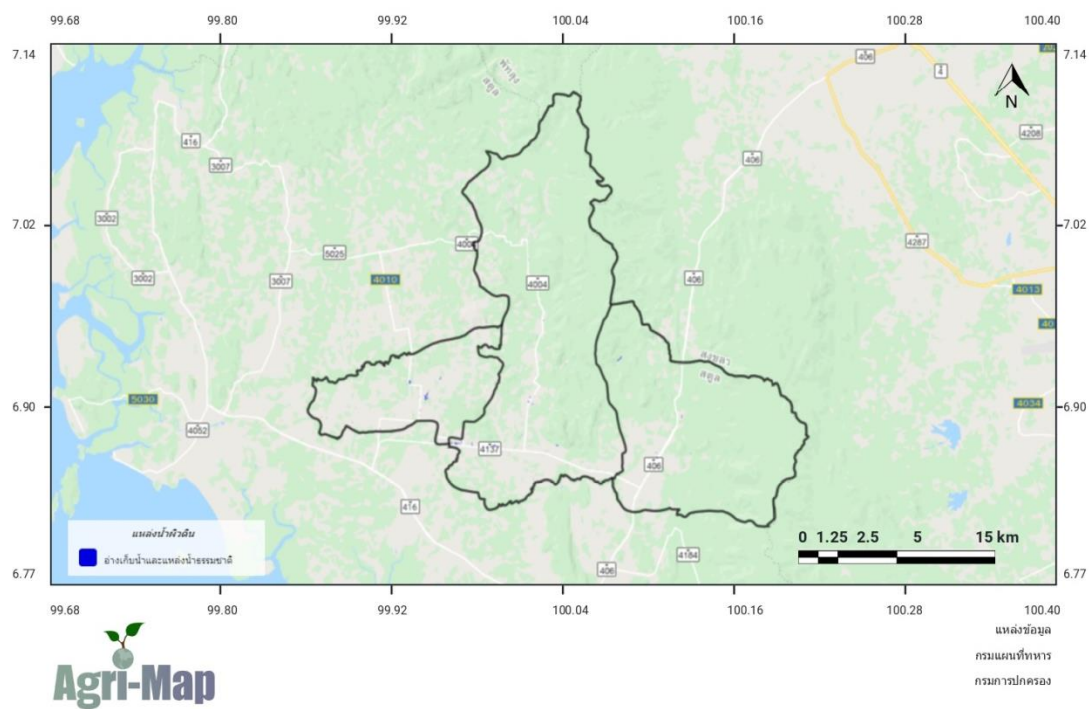

ภาพที่ ๘ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินอำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอควนกาหลง, พ.ศ.๒๕๖๘)

- แหล่งน้ำผิวดิน ได้แก่ น้ำในแม่น้ำลำคลอง ทะเลสาบ และในพื้นที่ชุ่มน้ำที่เป็นน้ำจืด ปกติน้ำผิวดินจะได้รับการเติมจากฝน อำเภอกวนกาหลง มีแหล่งน้ำผิวดินที่ใช้ทำการเกษตรดังนี้ แหล่งน้ำจากกรมพัฒนาที่ดิน จำนวน ๑๖ แห่ง

ภาพที่ ๙ แสดงแหล่งน้ำผิวดินอำเภอกวนกาหลง จังหวัดสตูล
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอกวนกาหลง, พ.ศ.๒๕๖๘)

ภาพที่ ๑๐ แสดงแหล่งน้ำผิวดินอำเภอกวนกาหลง จังหวัดสตูล
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอกวนกาหลง, พ.ศ.๒๕๖๘)

๑.๓ สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI

จำปาตะสตูล ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ หรือ GI เมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒ จำนวน ๗ สายพันธุ์ ได้แก่ ขวัญสตูล ทองเกษตร วังทอง สตูลสีทอง ดอกโดน น้ำดอกโดน และพันธุ์พื้นเมือง แต่พันธุ์ที่มีชื่อเสียงของจังหวัดสตูล คือ ขวัญสตูล ซึ่งมีรสชาติไม่หวานมาก เนื้อหนาสีเหลืองทอง ไม่มีเส้นใยเหมือนพันธุ์อื่นๆ สุกไม่เละสามารถขนส่งและจำหน่ายผ่านช่องทางออนไลน์ได้ จึงทำให้มีราคาสูงกว่าพันธุ์อื่นๆ สามารถจำหน่ายในราคากิโลกรัมละ ๘๐-๒๐๐ บาท ขณะที่จำปาตะพันธุ์อื่น ราคาไม่เกินกิโลกรัมละ ๓๐ บาท

อำเภอควนกาหลงมีพื้นที่ปลูกจำปาตะ ๓๔๑ ไร่ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นพันธุ์พื้นเมืองที่ปลูกแบบผสมผสานกับไม้ผลชนิดอื่น และปลูกแบบธรรมชาติไม่มีการจัดการคุณภาพ จำหน่ายผลผลิตไม่ได้ราคา แต่เมื่อจำปาตะสตูลได้รับการขึ้นทะเบียน GI ทำให้เกษตรกรหลายรายหันมาผลิตจำปาตะคุณภาพ สามารถเพิ่มมูลค่าให้แก่จำปาตะได้ โดยเฉพาะ “กาหลง ๓๖” ซึ่งเป็นจำปาตะพื้นเมืองที่ชนะการประกวดในปี ๒๕๖๖ มีลักษณะเนื้อผลและรสชาติคล้ายขวัญสตูล แต่มีความหวานกว่า จึงเป็นที่ต้องการของผู้บริโภค และมีราคาไม่ต่างจากขวัญสตูล

๑.๔ สินค้าเกษตรที่สำคัญ

๑.๔.๑ ชนิดสินค้าปาล์มน้ำมัน

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

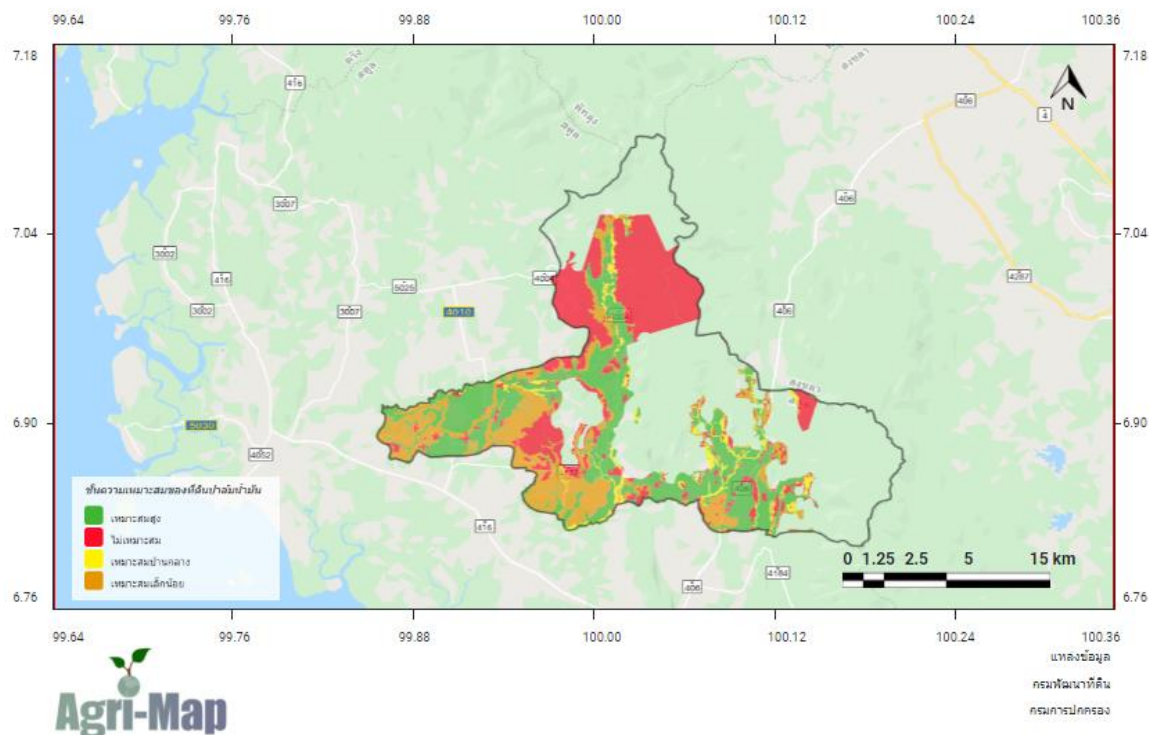
(๑) เขตความเหมาะสม

อำเภอควนกาหลง มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกปาล์มน้ำมันทั้งหมด จำนวน ๑๘๑,๖๖๗.๒๓ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๖๕,๐๒๐.๗๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๗๙ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๑๐,๒๘๕.๑๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕.๖๖ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๔๔,๙๘๔.๔๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๗๖ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๖๑,๓๗๖.๙๑ คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๗๘

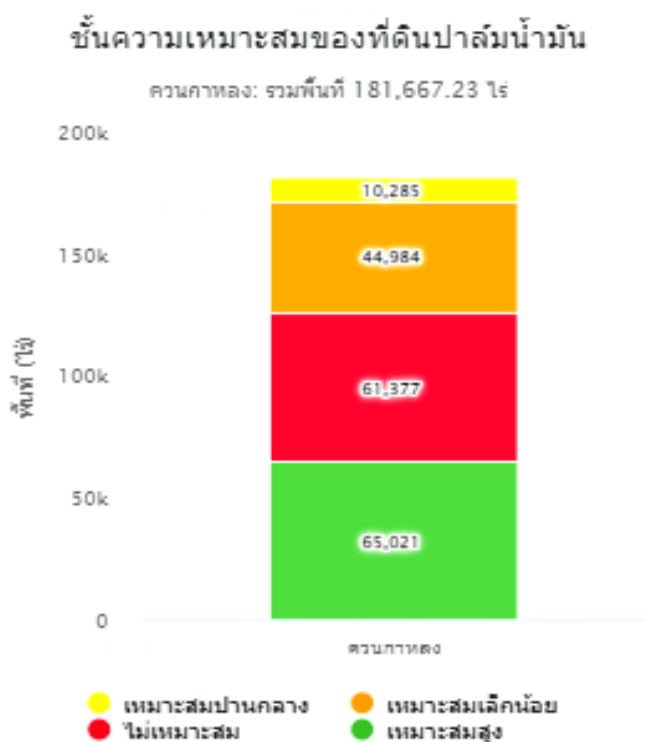
ตารางที่ ๑๕ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกปาล์มน้ำมัน (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
ควนกาหลง	๒๖,๙๑๔.๙๐	๔,๖๓๔.๑๐	๑๘,๗๕๑.๐๐	๔๖,๙๙๖.๑๐	๙๖,๒๙๖.๑๐
อุไคเจริญ	๒๐,๒๒๖.๐๐	๑,๑๙๙.๖๕	๑๘,๙๖๖.๒๐	๗,๕๑๐.๐๒	๔๗,๙๐๑.๘๗
ทุ่งนุ้ย	๑๗,๘๗๙.๘๐	๔,๔๕๑.๔๐	๗,๒๖๗.๒๗	๖,๘๗๐.๗๙	๓๖,๔๖๙.๒๖
รวมอำเภอควนกาหลง	๖๕,๐๒๐.๗๐	๑๐,๒๘๕.๑๕	๔๔,๙๘๔.๔๗	๖๑,๓๗๖.๙๑	๑๘๑,๖๖๗.๒๓

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอควนกาหลง, พ.ศ. ๒๕๖๘

ภาพที่ ๑๑ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน อำเภอควนกาหลง
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอควนกาหลง, พ.ศ.๒๕๖๘)

ภาพที่ ๑๒ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปาล์มน้ำมัน อำเภอควนกาหลง
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอควนกาหลง, พ.ศ. ๒๕๖๘)

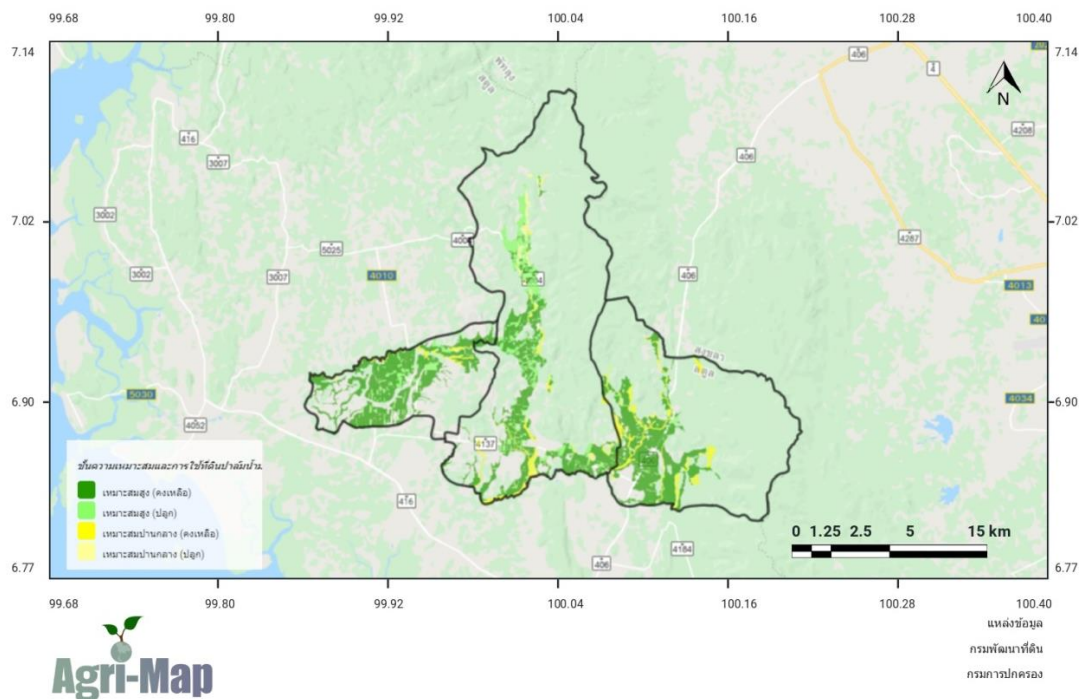
(๒) พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน

อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล มีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน จำนวน ๓๕,๔๐๒.๑๗ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ ตำบลควนกาหลง จำนวน ๒๗,๖๙๒.๙๖ ไร่ รองลงมาคือตำบลอุโตเจริญ จำนวน ๔,๗๓๗.๑๘ ไร่ และตำบลทุ่งนุ้ย จำนวน ๒,๙๗๒.๐๓ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๖ แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล

ที่	ตำบล	พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน (ไร่)
๑	ควนกาหลง	๒๗,๖๙๒.๙๖
๒	อุโตเจริญ	๔,๗๓๗.๑๘
๓	ทุ่งนุ้ย	๒,๙๗๒.๐๓
	รวม	๓๕,๔๐๒.๑๗

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอควนกาหลง, พ.ศ.๒๕๖๘

ภาพที่ ๑๓ แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอควนกาหลง
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอควนกาหลง, พ.ศ.๒๕๖๘)

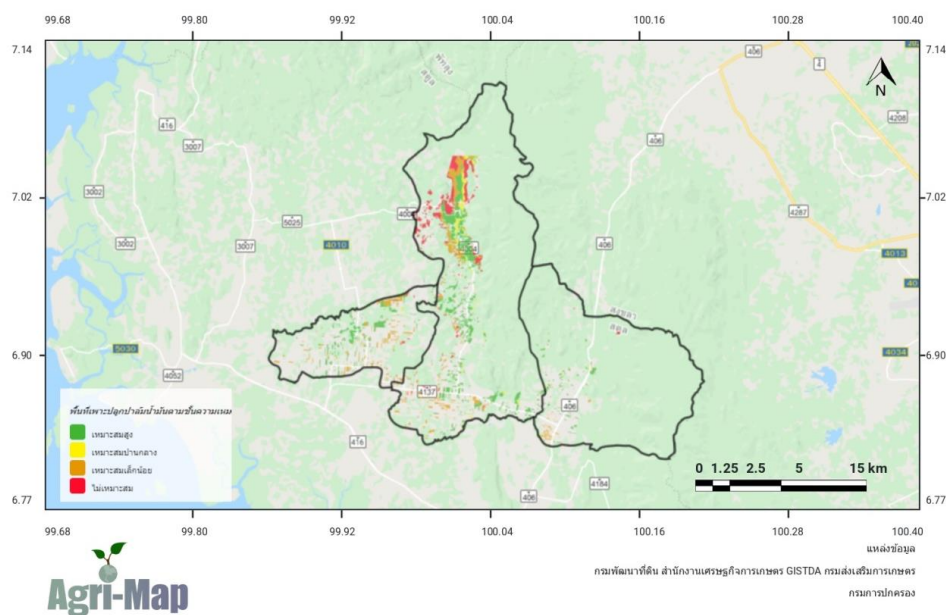
(๓) พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ตามระดับชั้นความเหมาะสม

อำเภอควนกาหลง มีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๒๔,๗๖๖.๘๗ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๑๑,๖๑๗.๘๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๙๐ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๑,๘๐๕.๖๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗.๒๙ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๖,๘๒๗.๘๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๕๖ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๔,๕๑๕.๕๑ คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๒๓

ตารางที่ ๑๗ แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอกวนกาหลง จังหวัดสตูล

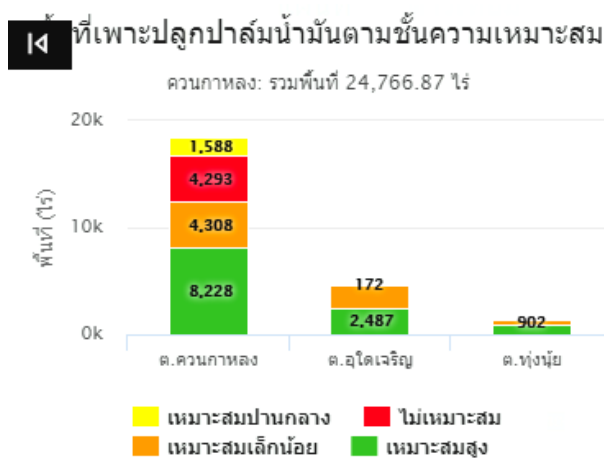
ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกปาล์มน้ำมัน (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
ควนกาหลง	๘,๒๒๘.๕๐	๑,๕๘๘.๒๗	๔,๓๐๘.๐๗	๔,๒๙๒.๘๙	๑๘,๔๑๗.๗๓
อุไคเจริญ	๒,๔๘๗.๑๕	๘๖.๙๗	๒,๐๖๕.๒๔	๑๗๑.๘๗	๔,๘๑๑.๒๓
ทุ่งนุ้ย	๙๐๒.๒๑	๑๐๓.๓๘	๔๕๕.๕๗	๕๐.๗๕	๑,๕๑๒.๙๑
รวมอำเภอกวนกาหลง	๑๑,๖๑๗.๘๖	๑,๘๐๕.๖๒	๖,๘๒๗.๘๘	๔,๕๑๕.๕๑	๒๔,๗๖๖.๘๗

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอกวนกาหลง, พ.ศ.๒๕๖๘

ภาพที่ ๑๔ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอกวนกาหลง

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอกวนกาหลง, พ.ศ.๒๕๖๘)

ภาพที่ ๑๕ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอกวนกาหลง

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอกวนกาหลง, พ.ศ.๒๕๖๘)

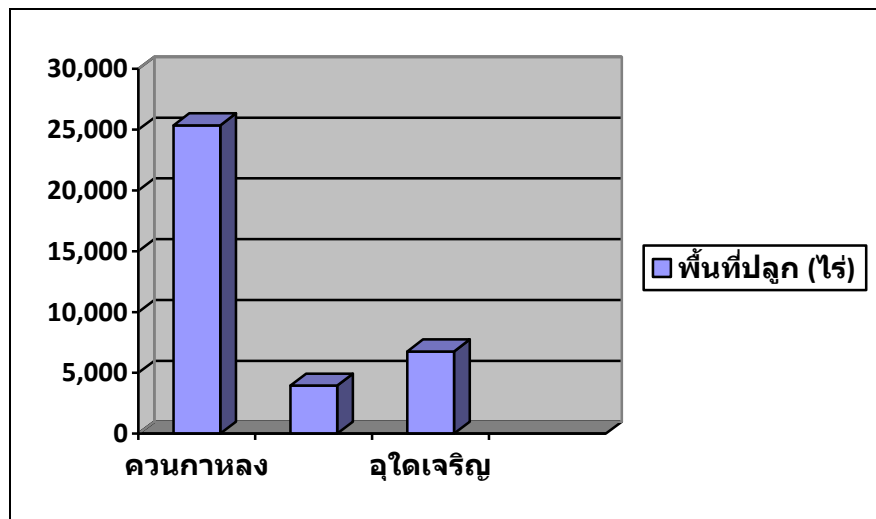
๒) ปริมาณการผลิต

อำเภอควนกาหลง มีพื้นที่การปลูกปาล์มน้ำมัน จำนวน ๓๕,๔๐๒.๑๗ ไร่ ๑,๒๐๙ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากตำบลควนกาหลง จำนวน ๒๗,๖๙๒.๙๖ ไร่ จำนวน ๑,๒๐๙ ครัวเรือน รองลงมาคือตำบลอุไ้เจริญ จำนวน ๔,๗๓๗.๑๘ ไร่ ๔๐๖ ครัวเรือน และตำบลทุ่งนุ้ย จำนวน ๒,๙๗๒.๐๓ ไร่ ๓๕๕ ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๘ แสดงปริมาณการปลูกปาล์มน้ำมัน อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล

ตำบล	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
ควนกาหลง	๑,๒๐๙	๒๗,๖๙๒.๙๖	๒๗,๗๕๕.๐๐	๖๘,๘๐๐.๐๐	๒.๖
ทุ่งนุ้ย	๓๕๕	๒,๙๗๒.๐๓	๒๖,๓๗๓.๐๐	๗,๘๐๐.๐๐	๒.๔๕
อุไ้เจริญ	๔๐๖	๔,๗๓๗.๑๘	๔,๔๖๓.๐๐	๑๒,๓๐๐.๐๐	๒.๖
รวม	๑,๙๗๐.๐๐	๓๕,๔๐๒.๑๗	๓๓,๖๑๑	๘๘,๙๐๐	๒.๕๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอควนกาหลง, พ.ศ.๒๕๖๘

ภาพที่ ๑๖ แสดงปริมาณการปลูกปาล์มน้ำมัน อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอควนกาหลง, พ.ศ.๒๕๖๘)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในอำเภอ)

(๑) การใช้พันธุ์ดี เกษตรกรในพื้นที่อำเภอควนกาหลง ส่วนใหญ่จะปลูกพันธุ์ปาล์มน้ำมันที่เป็นพันธุ์ส่งเสริม และได้รับการรับรองพันธุ์จากกรมวิชาการ และปาล์มที่ได้รับจากหน่วยงานนิคมสร้างตนเองฯ

(๒) การเตรียมดิน เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้ระยะปลูก ๙ x ๙ x ๙ เมตร โดยวางแผนเป็นรูปสามเหลี่ยม และมีเกษตรกรบางรายใช้ระยะปลูก ๘x๘x๘ เมตร วางแนวทิศเหนือ-ใต้

(๓) การปลูก ส่วนใหญ่ใช้ต้นกล้าอายุ ๑๐ - ๑๒ เดือน โดยจะขุดหลุมปลูก ขนาดของหลุม ๔๕ x ๔๕ x ๓๕ ซม. และจะใส่ปุ๋ยรองก้นหลุม โดยใช้ร็อกฟอสเฟต (๐ - ๓ - ๐) อัตรา ๒๕๐ กรัมต่อหลุมก่อนนำต้นกล้าลง

(๔) ระบบการให้น้ำ เกษตรกรส่วนใหญ่จะปลูกในช่วงฤดูฝน เดือนพฤษภาคม – มิถุนายน เพราะอาศัยน้ำฝนเป็นปัจจัยสำคัญ

(๕) การดูแลรักษา เกษตรกรส่วนใหญ่จะกำจัดวัชพืชในสวนปาล์มน้ำมันโดยใช้เครื่องตัดหญ้า และในช่วงฤดูแล้งจะไม่กำจัดวัชพืชเพราะทำให้ดินขาดความชุ่มชื้น

(๖) การใส่ปุ๋ย ในปีแรกหลังจากปลูกใส่ปุ๋ย ๔ - ๕ ครั้ง ตั้งแต่ปีที่ ๒ เป็นต้นไป ใส่ปุ๋ย ๓ ครั้ง/ปี ช่วงที่เหมาะสมในการใส่คือ ต้นฝน กลางฝน และปลายฝน ตั้งแต่ปีที่ ๕ ขึ้นไป จะพิจารณาใส่ปุ๋ยเพียงปีละ ๒ ครั้ง ถ้าสภาพแวดล้อมเหมาะสม (ตามอัตราที่แนะนำ) ถ้าแบ่งใส่ ๓ ครั้ง/ปี จะใช้สัดส่วน ๕๐:๒๕:๒๕% สำหรับการใส่ปุ๋ย ต้นฝน กลางฝน และปลายฝน และเมื่อแบ่งใส่ ๒ ครั้ง/ปี ใช้สัดส่วน ๖๐:๔๐% ระยะต้นฝนและก่อนปลายฝน ตามลำดับ

ช่วงต้นฝน คือ ประมาณเดือนพฤษภาคม-มิถุนายน

ช่วงกลางฝน คือ ประมาณเดือนกรกฎาคม-กันยายน

ช่วงปลายฝน คือ ประมาณเดือนตุลาคม-พฤศจิกายน

(๗) การเก็บเกี่ยว เกษตรกรส่วนใหญ่จะทำการเก็บเกี่ยวผลผลิตเอง เนื่องจากเป็นเกษตรกรรายย่อย โดยจะใช้วิธีสังเกตสีผล และการร่วงของผลปาล์มน้ำมัน ก่อนทำการเก็บเกี่ยว เพื่อเก็บเกี่ยวผลผลิตที่มีคุณภาพ และเมื่อดำเนินการเก็บเกี่ยวแล้วจะนำส่งไปจำหน่ายยังลานเทโดยจะไม่ทิ้งขำคั้น รอบในการเก็บเกี่ยวผลผลิต จะอยู่ที่ ๑๐, ๑๕ และ ๒๐ วัน ขึ้นอยู่กับขนาดพื้นที่ของเกษตรกร

(๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว เกษตรกรส่วนใหญ่จะกองทางใบระหว่างแถว

(๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูปาล์มน้ำมัน เกษตรกรส่วนใหญ่ปล่อยตามธรรมชาติ เนื่องจากพบการเข้าทำลายค่อนข้างน้อย

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก เกษตรกรในอำเภอควนกาหลง มีการปลูกปาล์มน้ำมัน ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ปาล์มน้ำมัน					←	△	△	→		▽	▽	▽

สัญลักษณ์

ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๑๗ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกอ้อยโรงงานในอำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอควนกาหลง, พ.ศ.๒๕๖๘)

๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอควนกาหลง มีต้นทุนการผลิตปาล์มน้ำมัน เป็นเงิน ๑๐,๗๑๐ บาท

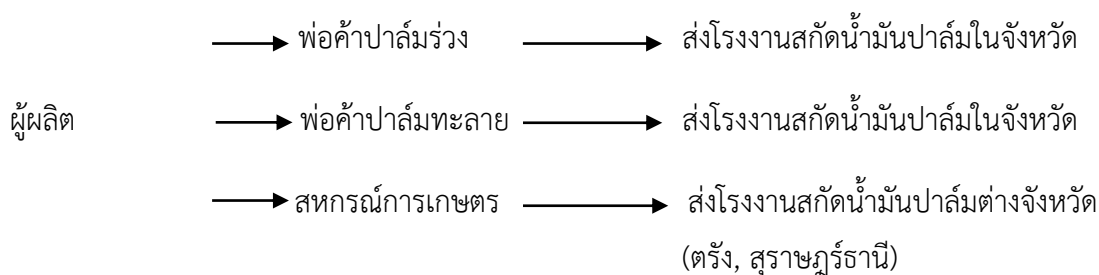
ตารางที่ ๑๙ แสดงต้นทุนการผลิตปาล์มน้ำมัน ปี ๒๕๖๘ อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล

รายการ (ตัวอย่าง)	ในเขต ชลประทาน		นอกเขตชลประทาน		หมายเหตุ	
ค่าแรงงาน						
(๑) เตรียมดินแปลงปลูก			๑,๐๐๐			
(๒) ปลูก/ปลูกซ่อม (๕๐ บาท/ต้น)			๑,๑๐๐			
(๓) ใส่ปุ๋ย (๕๐๐ บาท/ครั้ง)			๑๐๐๐			
(๔) ฉีดพ่นสารเคมี			๒๐๐			
(๖) เก็บเกี่ยว (สองครั้งต่อเดือน)			๑,๕๐๐			
(๗) ขนส่ง (สองครั้งต่อเดือน)			๔๐๐			
ค่าวัสดุ/ปัจจัยการผลิต						
(๑) ค่าเมล็ดพันธุ์ / ต้นกล้า (ราคาเฉลี่ย)			๒,๕๐๐			
(๒) ค่าปุ๋ยอินทรีย์ (ต้นละ ๕๐ กก.ต่อปี)			๑,๑๐๐			
(๓) ค่าปุ๋ยเคมี (ต้นละ ๕ กก. ต่อปี)			๑๗๖๐			
(๔) ค่าสารเคมีปราบศัตรูพืช/วัชพืช			๑๕๐			
รวม			๑๐,๗๑๐			

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอควนกาหลง, พ.ศ.๒๕๖๘

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด (สถานการณ์การตลาดของอำเภอ)

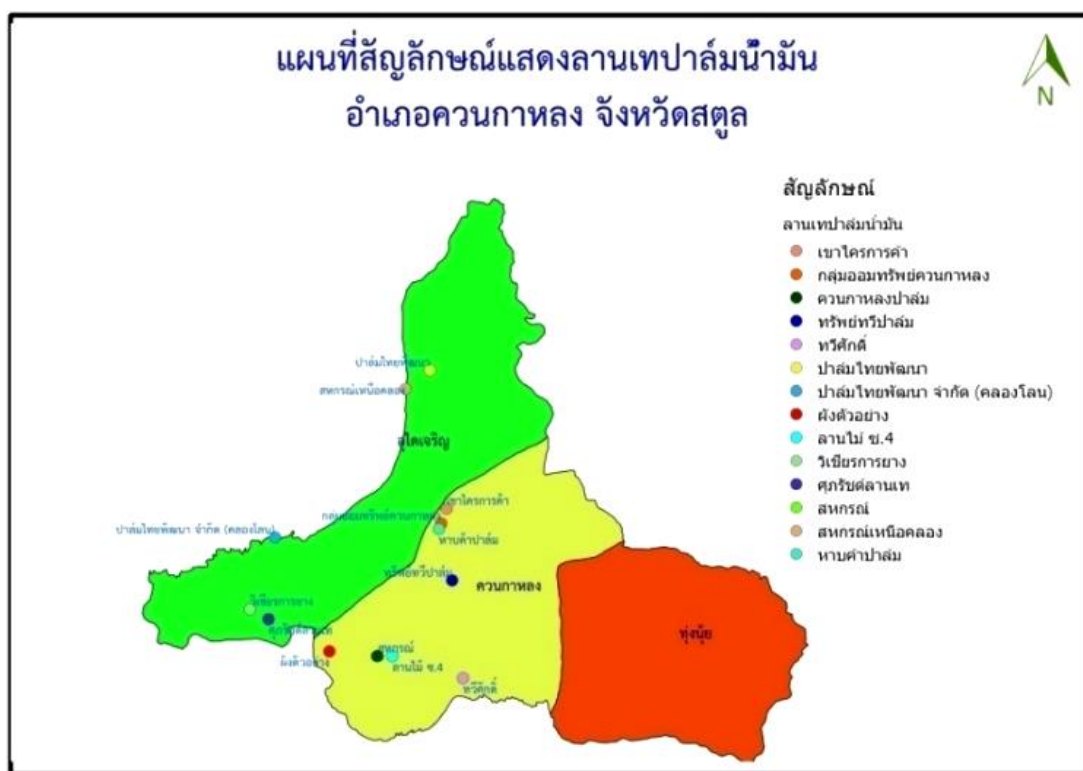
(๑) วิธีการตลาด (เป็นวิถีตลาดที่เกิดขึ้นในอำเภอ)

ภาพที่ ๑๘ แสดงวิธีการตลาดปาล์มน้ำมัน อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอควนกาหลง, พ.ศ.๒๕๖๘)

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป
อำเภอควนกาหลง มี ลานเท จุดรับซื้อผลผลิตปาล์มน้ำมัน จำนวน ๑๔ แห่ง และโรงงานสกัด
ปาล์มน้ำมัน จำนวน ๑ แห่ง

ภาพที่ ๑๙ แสดงแหล่งรับซื้อปาล์มน้ำมัน อำเภอควนกาหลง
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอควนกาหลง, พ.ศ.๒๕๖๘)

๓) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภอควนกาหลง มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบ
ด้านการผลิตปาล์มน้ำมัน จำนวน ๑ ราย และมี Smart Farmer ซึ่งมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer แปลงใหญ่
จำนวน ๑๐ ราย

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

ตารางที่ ๒๐ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตปาล์มน้ำมัน อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เริ่ม	สาขา
๑	นายอาสิด เทศอาเส็น	๙	ทุ่งนุ้ย	ควนกาหลง	๒๕๔๗	ปาล์มน้ำมัน

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอควนกาหลง, พ.ศ.๒๕๖๘)

๑.๔.๒ ชนิดสินค้าทางการเกษตร

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

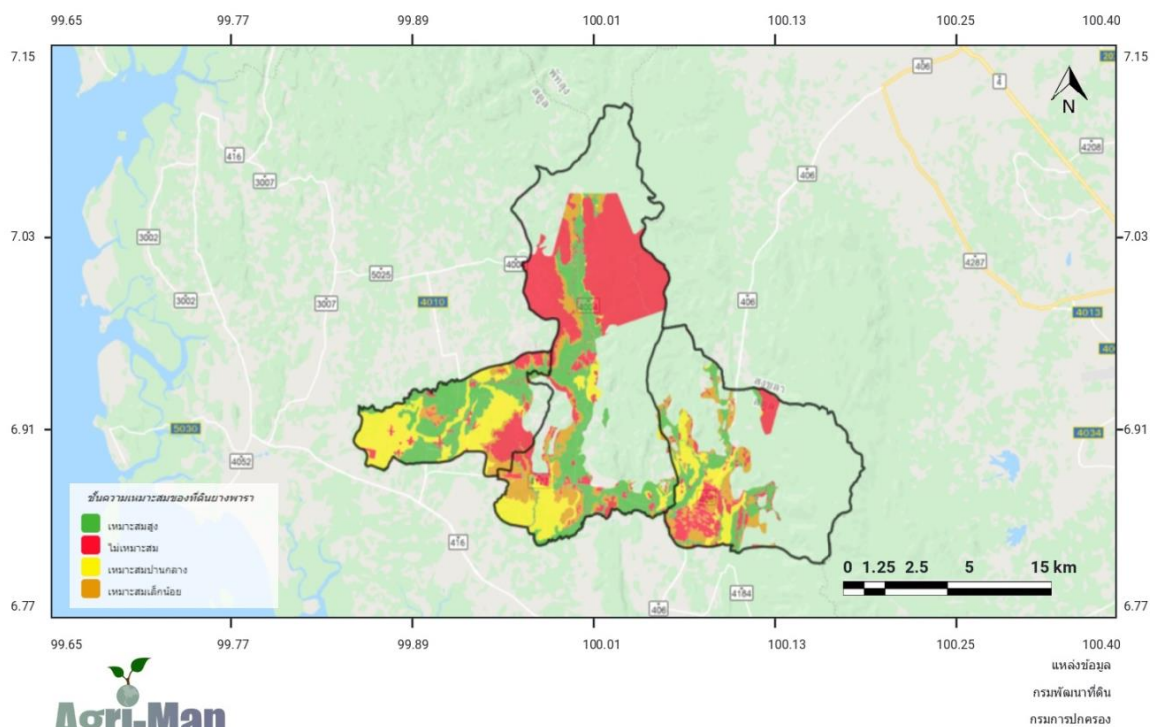
(๑) เขตความเหมาะสม

อำเภอควนกาหลง มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกยางพารา ทั้งหมด จำนวน ๑๘๑,๖๖๐.๕๕ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๕๓,๐๒๑.๐๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๑๘ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๓๘,๒๐๘.๖๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๐๓ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๒๖,๑๘๙.๔๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๔๑ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๖๔,๒๔๑.๔๘ คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๓๖

ตารางที่ ๒๑ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกยางพารา อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล

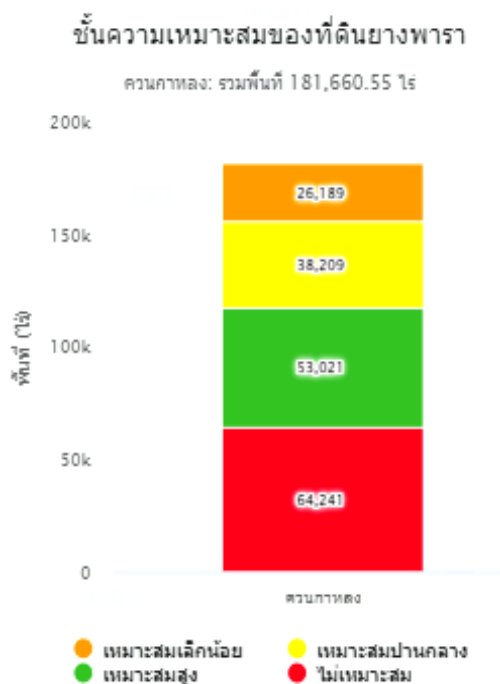
ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกยางพารา (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
ควนกาหลง	๒๕,๖๖๑.๗๐	๑๑,๕๖๖.๘๐	๑๓,๖๓๒.๘๐	๔๖,๔๓๔.๘๐	๙๗,๒๙๖.๑๐
อุไคเจริญ	๑๗,๓๔๙.๖๐	๑๙,๐๕๙.๓๐	๓,๙๐๗.๘๘	๗,๕๘๕.๐๘	๔๗,๙๐๑.๘๖
ทุ่งนุ้ย	๑๐,๐๐๙.๗๐	๗,๕๘๒.๕๔	๘,๖๔๘.๗๕	๑๐,๒๒๑.๖๐	๓๖,๔๖๒.๕๙
รวม	๕๓,๐๒๑.๐๐	๓๘,๒๐๘.๖๔	๒๖,๑๘๙.๔๓	๖๔,๒๔๑.๔๘	๑๘๑,๖๖๐.๕๕

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอควนกาหลง, พ.ศ.๒๕๖๘)

ภาพที่ ๒๐ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกยางพารา อำเภอควนกาหลง

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอควนกาหลง, พ.ศ.๒๕๖๘)

ภาพที่ ๒๑ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับยางพารา อำเภอควนกาหลง
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอควนกาหลง, พ.ศ.๒๕๖๘)

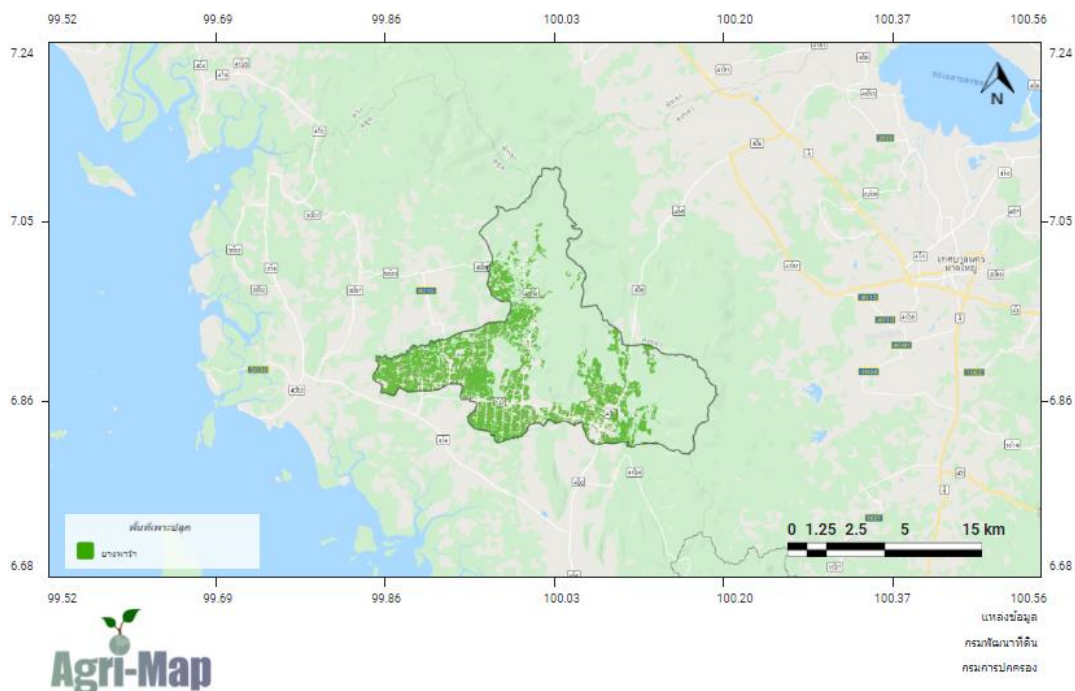
(๒) พื้นที่ปลูกยางพารา

อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล มีพื้นที่ปลูกยางพารา จำนวน ๙๕,๘๕๕.๘๐ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ ตำบลควนกาหลง จำนวน ๓๙,๐๔๓.๙๐ ไร่ รองลงมาคือตำบลอุไ้เจริญ จำนวน ๓๕,๓๔๒.๕๐ ไร่ และตำบลทุ่งนุ้ย จำนวน ๒๑,๔๖๙.๔๐ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๒ แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา อำเภอควนกาหลง จังหวัด

ที่	ตำบล	พื้นที่ปลูกยางพารา (ไร่)
๑	ควนกาหลง	๕๔,๐๕๖.๑๐
๒	อุไ้เจริญ	๔๒,๑๔๒.๒๕
๓	ทุ่งนุ้ย	๓๒,๐๖๓.๗๗
	รวม	๑๒๘,๒๖๒

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอควนกาหลง, พ.ศ.๒๕๖๘)

ภาพที่ ๒๒ แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอควนกาหลง
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอควนกาหลง, พ.ศ.๒๕๖๘)

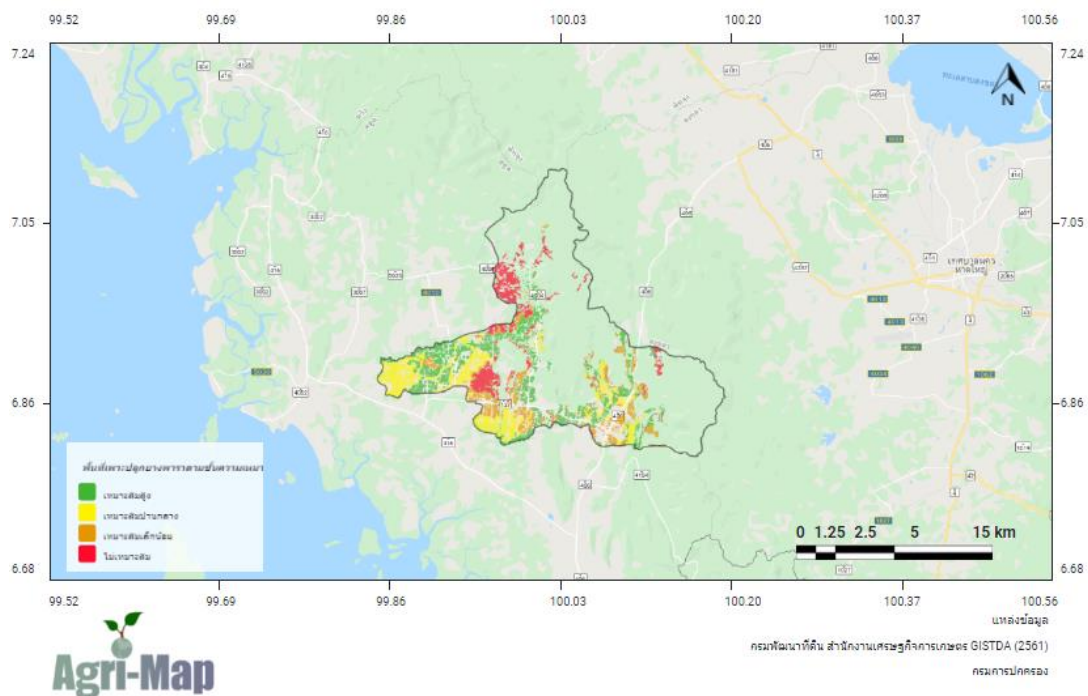
(๓) พื้นที่ปลูกยางพารา ตามระดับชั้นความเหมาะสม

อำเภอควนกาหลง มีพื้นที่ปลูกยางพารา ตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๙๕,๘๕๕.๗๓ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๓๑,๘๔๕.๕๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๒๒ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๒๘,๒๑๐.๘๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๔๓ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๑๘,๐๘๖.๖๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๘๖ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๑๗,๗๑๒.๖๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๔๗

ตารางที่ ๒๓ แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล

ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกยางพารา (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสม ปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
ควนกาหลง	๒๕,๖๖๑.๗๐	๑๑,๕๖๖.๘๐	๑๓,๖๓๒.๘๐	๔๖,๔๓๔.๘๐	๙๗,๒๙๖.๑๐
อุไคเจริญ	๑๗,๓๔๙.๖๐	๑๙,๐๕๙.๓๐	๓,๙๐๗.๘๘	๗,๕๕๕.๐๘	๔๗,๙๐๑.๘๖
ทุ่งนุ้ย	๑๐,๐๐๙.๗๐	๗,๕๘๒.๕๔	๘,๖๔๘.๗๕	๑๐,๒๒๑.๖๐	๓๖,๔๖๒.๕๙
รวม	๓๑,๘๔๕.๕๗	๒๘,๒๑๐.๘๙	๑๘,๐๘๖.๖๖	๑๗,๗๑๒.๖๑	๙๕,๘๕๕.๗๓

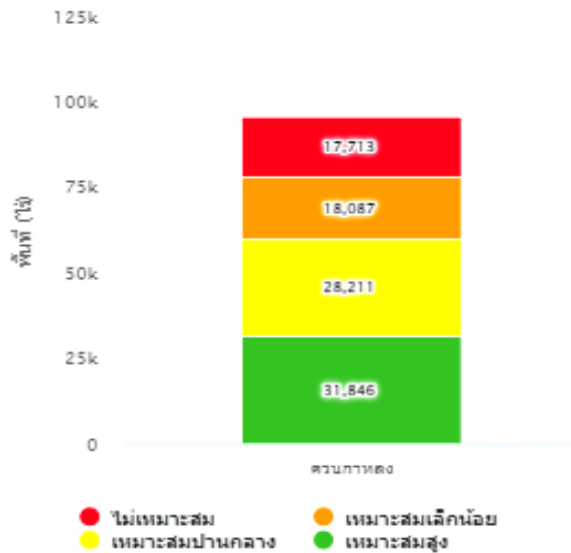
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอควนกาหลง, พ.ศ.๒๕๖๘)

ภาพที่ ๒๓ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอควนกาหลง
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอควนกาหลง, พ.ศ.๒๕๖๘)

พื้นที่เพาะปลูกยางพาราตามระดับชั้นความเหมาะสม

ควนกาหลง: รวมพื้นที่ 95,855.73 ไร่

ภาพที่ ๒๔ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกยางพารา ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอควนกาหลง
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอควนกาหลง, พ.ศ.๒๕๖๘)

๒) ปริมาณการผลิต

อำเภอควนกาหลง มีพื้นที่การปลูกยางพารา จำนวน ๑๓๔,๑๐๐ ไร่ ๖,๒๘๐ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากตำบลควนกาหลง จำนวน ๕๘,๔๙๒ ไร่ จำนวน ๒,๕๙๒ ครัวเรือน รองลงมาคือตำบลอุไ้เจริญ จำนวน ๔๓,๐๔๑ ไร่ ๑,๗๖๖ ครัวเรือน และตำบลทุ่งนุ้ย จำนวน ๓๒,๕๖๗ ไร่ ๑,๙๒๒ ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๔ แสดงปริมาณการปลูกยางพารา อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล

ตำบล	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
ควนกาหลง	๒,๕๙๒	๕๔,๐๕๖.๑๐	๔๖,๘๘๙.๐๐	๙.๙	๒.๒
ทุ่งนุ้ย	๑,๙๒๒	๓๒,๐๖๓.๗๗	๒๓,๐๘๙.๐๐	๕.๓	๒.๒
อุไคเจริญ	๑,๗๖๖	๔๒,๑๔๒.๒๕	๓๑,๐๘๒.๐๐	๗.๑	๒.๑
รวม	๖,๒๘๐	๑๒๘,๒๖๒	๑๐๑,๐๖๐	๒๒.๔	๒.๒

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอควนกาหลง, พ.ศ.๒๕๖๘)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในอำเภอ)

- (๑) การใช้พันธุ์ดี ส่วนใหญ่เกษตรกรใช้พันธุ์ RRIM ๖๐๐
- (๒) การเตรียมดิน ไถดินตากแดดฆ่าเชื้อ หากเป็นพื้นที่ลาดชัน ทำขั้นบันได
- (๓) การปลูก ส่วนใหญ่ปลูกระยะ ๓X๖ รองกันหลุมด้วยปุ๋ยหินฟอสเฟต
- (๔) ระบบการให้น้ำ เกษตรกรทั้งหมดพึ่งพาน้ำฝน
- (๕) การใส่ปุ๋ย ก่อนเปิดกรีดใช้สูตร ๒๐-๘-๒๐ หลังเปิดกรีดใช้สูตร ๓๐-๕-๑๘
- (๖) การเก็บเกี่ยว เกษตรกรส่วนใหญ่กรีด ๒-๓ วัน เว้น ๑ วัน
- (๗) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว ส่วนใหญ่จำหน่ายรูปแบบน้ำยางสด
- (๘) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู เกษตรกรปล่อยตามธรรมชาติ เนื่องจากโรคแมลง

รบกวนน้อย

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอควนกาหลง มีการปลูกยางพารา ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ยางพารา					←	△	△					
	←	→			▽	▽	▽	▽				

สัญลักษณ์

ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๒๕ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกยางพารา ในอำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอควนกาหลง, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอควนกาหลง มีต้นทุนการผลิตยางพารา เป็นเงิน ๑๑,๒๑๐ บาท

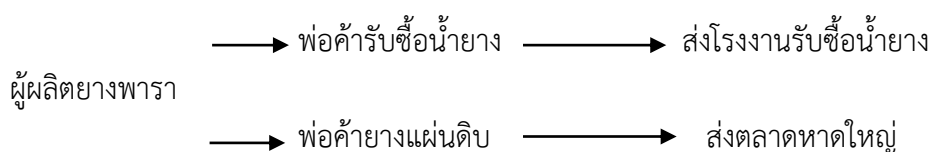
ตารางที่ ๒๕ แสดงต้นทุนการผลิตยางพารา ปี ๒๕๖๘ อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล

รายการ (ตัวอย่าง)	ในเขต ชลประทาน		นอกเขตชลประทาน		หมายเหตุ
ค่าแรงงาน					
(๑) เตรียมดินแปลงปลูก			๖,๓๐๐		
(๒) ปลูก/ปลูกซ่อม			๑๐๐๐		
(๓) ใส่ปุ๋ย ตัดแต่งกิ่งยาง (ปีที่ ๑-๖)			๑๑๐๐		
(๔) ใส่ปุ๋ย (ปีที่ ๗-๒๒)			๑๕๐๐		
(๕) ฉีดพ่นสารเคมี (ปีที่ ๑-๖)			๒๕๐		
(๖) ฉีดพ่นสารเคมี (ปีที่ ๗-๒๒)			๒๕๐		
(๗) ดูแลรักษา			๕๐๐		
(๖) แรงงานกรีดยาง			๒๔๐๐		
(๗) ขนส่ง			๔๐๐		
ค่าวัสดุ/ปัจจัยการผลิต					
(๑) ค่า ต้นกล้า			๑๔๐		
(๒) ค่าปุ๋ยอินทรีย์			๑๕๐๐		
(๓) ค่าปุ๋ยเคมี (ปีที่ ๑-๖)			๑๕๐๐		
(๔) ค่าปุ๋ยเคมี (ปีที่ ๗-๒๒)			๑๗๖๐		
(๕) ค่าสารเคมีปราบศัตรูพืช/วัชพืช			๑๕๐		

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอควนกาหลง, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด (สถานการณ์การตลาดของอำเภอ)

(๑) วิธีการตลาด (เป็นวิถีตลาดที่เกิดขึ้นในอำเภอ)

ภาพที่ ๒๖ แสดงวิธีการตลาดยางพารา อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอควนกาหลง, พ.ศ.๒๕๖๘)

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภอควนกาหลง มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านยางพารา จำนวน ๑ ราย และมี Smart Farmer ซึ่งมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer แปลงใหญ่ จำนวน - ราย

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

ตารางที่ ๒๖ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตยางพารา อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เริ่ม	สาขา
๑	นายอัสดี เทศอาเส็น	๙	ทุ่งนุ้ย	ควนกาหลง	๔๗	ยางพารา

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอควนกาหลง, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๒. ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ตารางที่ ๒๗ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชนที่ประสบ ปัญหา)	ความสำคัญ เร่งด่วน
ด้านการผลิตสินค้าและ การตลาด ๑. ยางพารา ๒. ปาล์มน้ำมัน ๓. ไม้ผล ๔. ข้าว	๑. ภัยพิบัติ (แล้ง) ๒. การระบาดของโรค และ แมลงศัตรูพืช (โรคชนิดใหม่ ใบ ร่วงยางพารา,เชื้อรากาโนเดอร์ มาในปาล์มน้ำมัน) ๓. ต้นทุนการผลิตสูง (ราคาปุ๋ย สูง) ๔. ราคาผลผลิตตกต่ำ ๕. ขาดแคลนแหล่งเงินทุน	๑. ส่งเสริมการติดตั้งระบบน้ำ สร้างแหล่งกักเก็บน้ำภายในแปลง ๒. จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ด้านการป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช ๓. ให้ความรู้ด้านการป้องกันการกำจัดศัตรูพืชอย่างถูกวิธี ๔. จัดทำแปลงพยายกรณ์เตือนการระบาดศัตรูพืช ๕. ส่งเสริมให้เกษตรกรรวมกลุ่มผลิต พันธุ์ เมล็ดพันธุ์ ใช้เอง ๖. รวมกลุ่มกันจำหน่ายผลผลิต ๗. แปรรูปสร้างมูลค่าเพิ่ม เช่น จำหน่ายยางแผ่นดิบแทนน้ำยางสด แปรรูปผลไม้ตามฤดูกาล เป็นต้น ๘. ส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่มเพื่อจัดหาปัจจัยการผลิตราคาถูก ๙. ให้ความรู้ด้านการลดต้นทุน ๑๐. รณรงค์การใช้สารชีวภาพและชีวภัณฑ์ทดแทนการใช้เคมี ๑๑. รณรงค์และส่งเสริมการประกอบอาชีพการเกษตรตามแนวทาง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๑๒ ภาครัฐกำหนดมาตรการควบคุมราคาปัจจัยการผลิต เช่น ปุ๋ยเคมีและ สารเคมี อย่างจริงจัง ๑๓. รัฐมีการกำหนดราคาขั้นต่ำ และมีมาตรการบังคับใช้ ๑๔. ส่งเสริมสนับสนุนการรวมกลุ่มเพื่อแปรรูปเพิ่มมูลค่า ๑๕. รัฐสนับสนุนแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำแก่เกษตรกร	ด้านการผลิตสินค้าและ การตลาด ๑. ยางพารา ๒. ปาล์มน้ำมัน ๓. ไม้ผล ๔. ข้าว	๑. ภัยพิบัติ (แล้ง) ๒. การระบาดของ โรคและแมลง ศัตรูพืชชนิดใหม่ ๓. ต้นทุนการผลิต สูง ๔. ราคาผลผลิต ตกต่ำ ๕. ขาดแคลนแหล่ง เงินทุน

ด้านเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร	๑. เกษตรกรส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มผู้สูงอายุ ๒. กลุ่มเกษตรกรขาดความเข้มแข็งและความต่อเนื่อง ๓. เกษตรกรขาดองค์ความรู้และทักษะในการทำการเกษตรทางด้านการปลูกพืช ๔. เกษตรกรไม่เห็นความสำคัญในการผลิตสินค้าเกษตรคุณภาพ	๑. พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่เข้ามาช่วยเหลือเกษตรกร รุ่นเก่า ๒. ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาช่วยในการส่งเสริมการปฏิบัติ ๓. จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ต้นแบบเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการผลิต ที่เหมาะสมให้แก่เกษตรกร รวมทั้งการสร้างต้นแบบในการปฏิบัติที่เหมาะสมเพื่อสร้างแรงจูงใจและให้เกษตรกรเกิดความเชื่อมั่นในการตัดสินใจปฏิบัติตาม	ทุกตำบล	มาก
ด้านการแปรรูปผลผลิตและผลิตภัณฑ์ ๑. ขาดเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ ๒. ขาดมาตรฐานการรับรองคุณภาพ ๓. ผลผลิตไม่ต่อเนื่อง ไม่เพียงพอ ๔. เกษตรกรไม่ให้ความสนใจในการแปรรูปเนื่องจากขั้นตอนยุ่งยากเสียเวลา	๑. ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ในการแปรรูป ๒. สินค้าไม่ได้รับรองมาตรฐานผู้บริโภคขาดความเชื่อมั่น ๓. ผลผลิตในการนำมาแปรรูปไม่เพียงพอ/เกษตรกรผลิตไม่พอต่อความต้องการในการบริโภค ๔. เกษตรกรขายผลผลิตสดได้เงินได้เร็วกว่าการแปรรูป ซึ่งมีขั้นตอนยุ่งยากซับซ้อน	๑. สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ให้กับเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกร ๒. สนับสนุนการผลิตสู่การรับรองมาตรฐาน ๓. วางแผนการผลิตทั้งในส่วนด้านการปลูกพืชและการแปรรูปให้สอดคล้องกัน ๔. สร้างแรงจูงใจและการรับรู้ให้เกษตรกรเห็นถึงความแตกต่างของราคา ก่อนการแปรรูปและหลังแปรรูปจำหน่าย	กลุ่มยุวเกษตรกร/กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร/กลุ่มส่งเสริมอาชีพและวิสาหกิจชุมชน	ปานกลาง

๓. การจัดทำ TOWS Matrix

๓.๑ การวิเคราะห์ TOWS Matrix ของอำเภอควนกาหลง

ตารางที่ ๒๘ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix

	จุดแข็ง (S) ๑. เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรเศรษฐกิจที่สำคัญ ๒. ผู้นำท้องที่/ท้องถิ่น อาสาสมัคร เกษตร ชัมแข็ง ๓. การคมนาคมสะดวก ๔. มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ๕. มีเกษตรกรต้นแบบ มีองค์ความรู้ ๖. มีแหล่งเรียนรู้ ศพก. และเครือข่าย ๗. มีสถานที่ รับซื้อผลิตเกษตร ๘. สภาพพื้นที่เหมาะสมในการทำ เกษตร ๙. พื้นที่เหมาะสมกับการใช้ เครื่องจักรกล ๑๐. มีกลุ่มเกษตรกรชัมแข็ง ๑๑. สภาพภูมิประเทศเอื้อต่อการ ประกอบอาชีพด้านการเกษตร ๑๒. เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานครอบคลุมทั่ว พื้นที่ ๑๓. ใช้แรงงานครัวเรือน	จุดอ่อน (W) ๑. เกษตรกร ๑.๑ เกษตรกรขาดการปรับปรุงบำรุงดิน ๑.๒ เกษตรกรส่วนใหญ่สูงอายุ ๑.๓ เกษตรกรไม่มีแผนการผลิต ๑.๔ ไม่มีมาตรฐานการผลิต ๑.๕ ขาดการนำเทคโนโลยีไปใช้ ๒. ขาดแคลนแหล่งน้ำ ๓. ผลผลิตต่อไร่ต่ำ ๔. ขาดแคลนแรงงานภาคเกษตร ๕. ต้นทุนการผลิตสูง ๖. เน้นทำเกษตรเชิงเดี่ยว ๗. มีเงินทุนประกอบอาชีพไม่เพียงพอ ๘. หนี้สินครัวเรือน ๙. ข้อมูลด้านการเกษตรไม่มีความถูกต้องการบริหารจัดการฐานข้อมูลให้เป็น ระบบ ๑๐. พื้นที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ ๑๑. pluggedแบบธรรมชาติ ไม่เน้นคุณภาพ
โอกาส (O) ๑. นโยบายและมาตรการภาครัฐที่ สนับสนุนด้านการเกษตร ๒. มีหน่วยงานราชการในสังกัด กระทรวงเกษตรฯ/อื่นๆ และ สถาบันการศึกษา ให้การสนับสนุน ๓. มีภาคเอกชนสนับสนุนการผลิต และการตลาด ๔. มีแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำเพื่อ การเกษตร ๕. มีระบบสารสนเทศครอบคลุมทุก พื้นที่และง่ายต่อการเข้าถึง ๖. กระแสนิยมท่องเที่ยวเชิงเกษตร ๗. เส้นทางเศรษฐกิจ ๘. ผู้บริโภคนิยมอาหารปลอดภัย เพิ่มขึ้น	กลยุทธ์เชิงรุก (SO) ๑. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้า เกษตร (S๑ S๓ S๕ S๖ S๗ S๘ S๙ S๑๐ S๑๑ S๑๒ O๑ O๒ O๓ O๔ O๗ O๘) ๒. พัฒนาศักยภาพเกษตรกร และองค์กร เกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง (S๒ S๕ S๖ S๑๒ O๑ O๒ O๓ O๕) ๓. พัฒนาศักยภาพเกษตรกรต้นแบบ (S๕ S๖ S๑๒ O๑ O๒ O๓ O๕) ๔. พัฒนาแหล่งเรียนรู้ (S๖ S๑๒ O๑ O๒ O๓ O๕)	กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO) ๑. พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการผลิตพืช อาหารปลอดภัย (W๑ O๑ O๘) ๒. ลดต้นทุนการผลิต (W๑ W๕ O๑ O๒ O๓) ๓. ส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมและการ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (W๑ O๑ O๒ O๓ O๘) ๔. ส่งเสริมการปลูกพืชตามระบบเกษตรที่ดีที่ เหมาะสม (GAP) (W๑ O๑ O๘) ๕. ส่งเสริมการสร้างแหล่งกักเก็บน้ำใน แปลง (W๒ O๑ O๒)

ภัยคุกคาม (T)	กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST)	กลยุทธ์เชิงรับ (WT)
๑. มีการแข่งขันทางการตลาดสูง ๒. ราคาผลผลิตตกต่ำ ๓. ภัยธรรมชาติ โรคและแมลงศัตรูพืช ๔. ปัจจัยการผลิตด้านเกษตรสูง ๕. ค่าจ้างแรงงานสูง ๖. การกีดกันทางการค้า ๗. การส่งเสริมการตลาดสารเคมีสูง (โปรโมชัน) ๘. ความไม่ต่อเนื่องของนโยบาย	๑. ส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรทดแทนแรงงาน (S๘ T๕)	๑. ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ (W๒ T๑ T๒ T๔ T๕) ๒. บริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรให้มีประสิทธิภาพ (W๗T๘) ๓. ส่งเสริมการทำเกษตรผสมผสาน หรือปลูกพืชแซมสร้างรายได้เพิ่ม (W๖ T๒)

๓.๒ การกำหนดกลยุทธ์ที่ได้จากการทำ TOWS Matrix ดังนี้

๑. กลยุทธ์เชิงรุก

- ๑.๑ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
- ๑.๒ พัฒนาศักยภาพเกษตรกร และองค์กรเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง
- ๑.๓ เพิ่มศักยภาพอาสาสมัครและเกษตรกรต้นแบบ

๒. กลยุทธ์เชิงแก้ไข

- ๒.๑ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการผลิตพืชอาหารปลอดภัย
- ๒.๒ ลดต้นทุนการผลิต
- ๒.๓ ส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
- ๒.๔ ส่งเสริมการปลูกพืชตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP)
- ๒.๕ ส่งเสริมการสร้างแหล่งกักเก็บน้ำในแปลง

๓. กลยุทธ์เชิงป้องกัน

- ๓.๑ ส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรทดแทนแรงงาน

๔. กลยุทธ์เชิงรับ

- ๔.๑ ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้
- ๔.๒ บริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรให้มีประสิทธิภาพ (W๗T๘)
- ๔.๓ ส่งเสริมการทำเกษตรผสมผสาน หรือปลูกพืชแซมสร้างรายได้เพิ่ม

บทที่ ๓

ทิศทาง/แนวทางการพัฒนา

๑. แนวทางการพัฒนา

๑.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช/ปศุสัตว์/ประมง)

๑.๑.๑ ส่งเสริมการผลิตจำปาตะคุณภาพ

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์ (สิ่งที่คาดหวังหรือผลสำเร็จที่จะให้เกิด)

- เพื่อให้เกษตรกรมีองค์ความรู้เรื่องการผลิตจำปาตะคุณภาพ
- เพื่อให้เกษตรกรมีการปลูกจำปาตะเป็นอาชีพเสริมเพิ่มรายได้

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน (วิธีการที่จะต้องทำหรือทำอย่างไรเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าประสงค์)

กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

โครงการที่ ๑ ส่งเสริมการผลิตจำปาตะคุณภาพ

แผนงานโครงการ

ลำดับที่	ชื่อโครงการ	งบประมาณ (บาท)	เป้าหมาย/ ระยะเวลา ดำเนินการ	รายละเอียด/วิธีดำเนินการ	วิธีการดำเนินการ (ระบุ ✓)			หมายเหตุ (หน่วยดำเนินงาน)
					ทำเอง	ทำร่วม	หน่วยงานอื่นทำให้	
๑	พัฒนาการผลิตจำปาตะคุณภาพ	๑๘๕,๕๐๐	เกษตรกร ๕๐ ราย อบรม ๒ วัน	- อบรมถ่ายทอดความรู้ และฝึกปฏิบัติ การดูแลจัดการสวนจำปาตะ ประกอบด้วย - การจัดการดิน,ปุ๋ย - การจัดการโรค,แมลง - ระบบน้ำทางการเกษตร - โซล่าเซลล์เพื่อการเกษตร - อบรมถ่ายทอดความรู้การผลิตสินค้าตามมาตรฐาน GAP - อบรมถ่ายทอดความรู้การผลิตสินค้าบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ และการใช้ตราสัญลักษณ์ GI - การรวมกลุ่ม,การตลาด,ตลาดสินค้าออนไลน์ * สนับสนุนปัจจัย ได้แก่ - ปุ๋ยเคมี ๑๕-๑๕-๑๕ ๑ กระสอบ - ปุ๋ยคอก ๑๐ กระสอบ - กรรไกรตัดแต่งกิ่ง ๑ อัน				สำนักงานเกษตรอำเภอควนกาหลง

๒	การเพิ่มมูลค่าผลผลิตจำปาตะ	๑๑,๔๐๐	เกษตรกร ๒๐ ราย อบรม ๑ วัน	- อบรมถ่ายทอดความรู้การจัดการหลังการเก็บเกี่ยวจำปาตะ - อบรมถ่ายทอดความรู้ และฝึกปฏิบัติ การแปรรูปสินค้าจากจำปาตะ				สำนักงานเกษตร อำเภอควนกาหลง
๓	การผลิตและการขยายพันธุ์จำปาตะ เพื่อเพิ่มพื้นที่ปลูกจำปาตะพันธุ์ดี	๑๑,๔๐๐	เกษตรกร ๒๐ ราย อบรม ๑ วัน	- อบรมถ่ายทอดความรู้ และฝึกปฏิบัติการขยายพันธุ์จำปาตะพันธุ์ดี - อบรมถ่ายทอดความรู้ การดูแลจัดการสวนที่เหมาะสมเพื่อเพิ่มพื้นที่ปลูกจำปาตะ * สนับสนุนปัจจัย ได้แก่ - ต้นพันธุ์จำปาตะ ๔ ต้น - ปุ๋ยเคมี ๑๕-๑๕-๑๕ ๑ กระสอบ - ปุ๋ยคอก ๓ กระสอบ				สำนักงานเกษตร อำเภอควนกาหลง
๔	การพัฒนาบรรจุภัณฑ์จำปาตะคุณภาพ	๑๕๐,๐๐๐	เกษตรกร ๓๐ ราย	- สนับสนุนบรรจุภัณฑ์เพื่อจำหน่ายจำปาตะ				สำนักงานเกษตร อำเภอควนกาหลง
	รวม	๓๕๘,๓๐๐						